БУТУН ДУНЁ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

ЎЗБЕКИСТОН КП МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ, ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ВА МИНИСТРЛАР СОВЕТИ ОРГАНИ

ГАЗЕТА 1918 ЙИЛ 21 ИЮНДАН ЧИҚА БОШЛАГАН • № 263 (17.545). • 16 ноябрь 1979 йил, жума • Баҳоси 2 тийин.

ЛЕНИНЧА МИЛЛИЙ СИЁСАТ ТАНТАНАСИ

Совет Ўзбекистони меҳнат аҳли бутун мамлакатимиз меҳнаткашлари билан бирга катта, шонли воқеани нишонламоқда. Шу кунларда Коммунистик партия ва дунёда биринчи социалистик давлатнинг асосчиси ва илҳомчиси Владимир Ильич Лениннинг Туркистон коммунистларига йўллаган мактубининг олтмиш йиллиги тантана қилинмоқда. Партиянинг Шарқдаги энг муҳим вазифалари буюк донишмандлик билан баён этилган бу мактуб Ўрта Осиё республикалари меҳнаткашларининг ҳаёти ва тақдирида чуқур революцион ўзгаришлар ясашни бошлаб берди. Доҳий Совет ҳукуматининг бошлиғи сифатида эмас, балки партия аъзоси сифатида Туркистон коммунистларига мурожаат қилиб, ўлка халқлари билан амалда, иш билан ўртоқлик муносабатлари ўрнатиш учун бутун куч-ғайратни сарфлашларини дўстона илтимос қилди.

Доҳий келажакни буюк донишмандлик билан башорат қилган бу мактубдаги «Туркистон халқлари билан тўғри муносабат боғлаш эндиликда Россия Социалистик Федератив Совет Республикаси учун, ҳеч муболағасиз айтиш мумкинки, жуда катта, жаҳоншумул тарихий аҳамиятга эгадир» деган сўзларининг нақадар ҳаққонийлигини бугунги социалистик воқелигимиз яққол кўрсатиб турибди.

Маълумки, Совет ҳокимиятининг шарофати билан партиянинг ленинча программасига кўра, тарихда биринчи марта қолоқ мамлакатлар халқларининг капиталистик тараққиёт йўлини четлаб, социализмга ўтиши тўғрисидаги марксча-ленинча ғояни амалга ошириш учун зарур шароитлар вужудга келди. Доҳийнинг ташаббуси билан 1919 йилнинг октябрида РСФСР Бутунроссия Марказий Ижроия Комитети ва Халқ Комиссарлари Советининг комиссияси тузилиб, унга Туркистон халқларининг Россия меҳнаткашлари билан иттифоқини мустаҳкамлаш, партия ишини йўлга қўйишдан иборат буюк тарихий миссия топширилган эди. Мазкур комиссиянинг Туркистонга юборилиши муносабати билан ёзилган «Туркистондаги коммунист ўртоқларга» мактуби Туркистон Компартияси Ўлка комитети, ўлка мусулмонлар бюроси ва Туркистон МИК Президиумининг бирлашган мажлисида муҳокама этилиб, ҳаракат учун дастуриламал деб қабул қилинди.

В. И. Лениннинг Совет Шарқи халқлари турмуш укладини социалистик негизда қайта қуриш ҳақидаги фикрлари Шарқ халқлари Коммунистик ташкилотларининг II съездида сўзлаган нутқида ривожлантирилди. Съездда доҳий озод Шарқ коммунистлари олдига янги жамият қуриш вазифасини равшан баён этиб берди. Бу ерда социализм қуриш бениҳоя қийин вазифа эди. Чунки доҳий айтганидек, Шарқ халқларининг кўпчилиги Европада энг қолоқ мамлакат бўлган Россиядан ҳам баттар ёмон аҳволда эди. «Бу вазифа, — деб таълим берган эди В. И. Ленин, — оғир ва алоҳида вазифа-ю, лекин жуда ҳам олижаноб вазифадир, чунки ҳали курашга қатнашмаган омма курашга тортилади, иккинчи томондан эса Шарқда коммунистик ячейкалар ташкил қилиниши орқасида, сиз III Интернационал билан мустаҳкам алоқада бўлиш имконига эга бўласиз».

Партия ва давлатимиз асосчиси В. И. Ленин Коминтернинг II конгрессида «...қолоқ мамлакатлар илғор мамлакатларнинг пролетариати ёрдами билан, капиталистик тараққиёт босқичини четлаб ўтиб, совет тузумига ва тараққиётнинг муайян босқичлари орқали коммунизмга ўтишлари мумкин» деб башорат қилган эди. Бу буюк башорат бизнинг кунларимизда тўла рўёбга чиқди. Рус ишчилар синфи, улуғ рус халқи жасорати билан мамлакатимиз меҳнат аҳли қалбида дўстлик ва қардошликнинг, совет ватанпарварлиги ва пролетар интернационализмининг сўнмас машъаласи аланга олди. Бу аланга ҳар қандай бўронларга бардош бериб, кўп миллатли совет халқининг коммунизм сари йўлини ёрқин ёритиб турибди.

Мамлакатимиз халқлари Улуғ Октябрь бошлаб берган йўлдан, Ленин йўлидан оғишмай олға бориб, дунёда биринчи социалистик давлатимиз қиёфасини тубдан ўзгартириб юбордилар. Шу жумладан, Ўрта Осиё республикалари ҳам тараққиётнинг ойдин йўлига чиқиб олдилар. Улкан саноат ва маданият марказлари, йирик металлургия, кон ва оғир саноат корхоналарига эга бўлган социалистик шаҳарлар вужудга келди. Ўрта Осиё республикалари мамлакатнинг йирик газ, химия ва рангли металлар базасига айланди. Совет ҳокимияти йиллари мобайнида юз берган буюк юксалишлар кўламини шундан ҳам кўрса бўладики, ўтган давр мобайнида саноат маҳсулотининг ҳажми Тожикистонда 500 баравардан зиёд, Қирғизистонда 400 баравардан кўпроқ, Ўзбекистонда қарийб 240 баравар, Туркманистонда 130 баравардан зиёд ошди.

Бугунги Ўзбекистоннинг индустриал қиёфасини энергетика ва химия, нефть ва кўмир, газ ва кон-руда, металлургия ва олтин қазиб олиш, электротехника ва самолётсозлик, электрон саноати ва кўп тармоқли машинасозлик белгилаб беради. Бир вақтлари ҳатто кетмонни ҳам хориждан олиб келган диёримизда эндиликда саноатнинг юздан ортиқ тармоғи бўлиб, 1500 дан кўпроқ замонавий корхоналарни ўз ичига олади.

Советлар мамлакатида индустрлаштириш ва қишлоқ хўжалигини коллективлаштириш натижасида республикамиз қудратли индустриал ва қишлоқ хўжалиги юксак механизациялашган республикага айланди. Ўзбекистон меҳнаткашлари улуғ рус халқи ва мамлакатимиздаги бошқа қардош халқларнинг беғараз ёрдами ва мадади билан жаҳолат ботқоғидан социализм осмонига кўтарилди.

Доҳий мактуб йўллаган пайтда Туркистон, жумладан Ўзбекистон партия ташкилоти эндигина шаклланаётган эди. Ўша пайтда республикамизнинг ҳозирги территориясидаги коммунистларнинг сони икки минг кишидан иборат эди. Ҳозирги кунда Ўзбекистон Коммунистик партияси КПССнинг жанговар отрядларидан бўлиб, ярим миллиондан зиёд коммунистни бирлаштириб турибди. Уларнинг қарийб 70 проценти жамиятимизнинг бунёдкор синфлари — ишчилар синфи ва колхозчи деҳқонларнинг илғор вакилларидан иборат.

Ўртоқ Л. И. Брежнев республикамизга Халқлар дўстлиги орденини топшириш маросимида сўзлаган нутқида бундай деган эди: «Совет Ўрта Осиёси гуллаб-яшнаганлиги, унинг тез суръатлар билан олға бораётганлиги шонли Коммунистик партиямиз ленинча миллий сиёсатининг бевосита натижасидир. Бу сиёсат интернационализм принципларига асосланган. У ўзини озод қилиш билан бирга, мазлум халқ оммасини ҳам озод қилаётган ишчилар синфининг тарихий бурчи конкрет ишларида мужассамланаётганлигини кўрсатувчи ёрқин намунадир».

Дарҳақиқат, бугунги Ўрта Осиё республикалари ССР Иттифоқи халқларининг қардош оиласида равнақ топаётганлиги, бу халқлар турмушида юз берган буюк ўзгаришлар ленинча миллий сиёсатнинг илҳомбахш натижалари бўлиб, булар социалистик тузумимизнинг беқиёс қудратидан далолат беради. Бу қудрат шундай буюк сафарбар этувчилик кучига эгаки, бу куч ҳар қандай қийин вазифаларнинг ҳам уддасидан чиқишга қодирдир. Республикамиз саноат корхоналари меҳнаткашларининг В. И. Ленин туғилган куннинг 110 йиллигигача беш йиллик планни бажариш учун олиб бораётган кураши, Ўзбекистон меҳнат аҳлининг 5 миллион 700 минг тонналик улкан «оқ олтин» хирмонини бунёд этиш йўлида кўрсатаётган мислсиз жасорати ана шу куч-қудратнинг бир кўринишидир.

В. И. Лениннинг «Туркистондаги коммунист ўртоқларга» хатининг 60 йиллигига

Суратда: Ўзбекистон делегацияси В. И. Ленин ҳузурида.

А. Мельников чизган расмдан фоторепродукция.

ТУРКИСТОНДАГИ КОММУНИСТ ЎРТОҚЛАРГА

Ўртоқлар! Менга Халқ Комиссарлари Совети ва Мудофаа Совети Раиси сифатида эмас, балки партия аъзоси сифатида сизларга мурожаат қилишга рухсат этингиз.

Туркистон халқлари билан тўғри муносабат боғлаш эндиликда Россия Социалистик Федератив Совет Республикаси учун, ҳеч муболағасиз айтиш мумкинки, жуда катта, жаҳоншумул-тарихий аҳамиятга эгадир.

Совет ишчи-деҳқон республикасининг кучсиз, шу дамгача эзилган мазлум халқларга муносабати бутун Осиё учун ва жаҳондаги ҳамма мустамлакалар учун, минглаб ва миллионлаб кишилар учун амалий аҳамиятга эга бўлади.

Мен сизлардан бу масалага айниқса эътибор беришингизни, — Туркистон халқлари билан ибрат кўрсатиб, амалий иш билан ўртоқларча муносабат ўрнатишга бутун кучингизни сарф қилишингизни, — Британия империализми бош бўлган жаҳон империализмига қарши астойдил курашиш учун великорус империализмининг изларини йўқотишни чин кўнгилдан истаганлигимизни уларга иш билан исбот қилишингизни — бизнинг Туркистон комиссиямизга катта ишонч билан қарашингизни ва унинг директиваларига, яъни худди шу руҳда унга Бутун Россия Марказий Ижроия Комитети томонидан берилган директиваларга қаттиқ риоя қилишингизни сизлардан жуда илтимос қиламан.

Агар сизлар менинг шу хатимга жавоб берсангиз ва масалага қандай қарашингизни билдирсангиз мен жуда ҳам миннатдор бўлар эдим.

Коммунистлик саломи билан

ТУРКИСТОН КОММУНИСТЛАРИНИНГ ЛЕНИНГА ЖАВОБИ

В. И. Лениннинг Туркистон коммунистларига йўллаган хатига жавобан, Туркистон Компартиясининг ўлка конференцияси 1920 йил 25 январда В. И. Ленин номига жавоб мактуби юборди...

«Азиз ўртоқ Ильич!

Жаҳон пролетар революциясининг бош базаси бўлган Совет Россиясидан тўла икки узилишдан сўнг Сизнинг бизга, Туркистон коммунистларига қарата ёзган хатингиз бу ерда, Шарқда бизнинг барча сиёсатимизда интизорлик билан кутилган дастуриламал бўлади.

Биз, Совет республикаси узоқ чекка ўлкасида ишлаётган Туркистон коммунистлари мамлакатдан ажратилган шароитда РКП Марказий Комитетининг раҳбар таъсири бўлмаётганлигини доимо сезиб турдик. Шу сабабли, табиийки, Туркистондаги партиявий, совет ишларининг баъзи томонларида кустарчилик майллари кўзга ташланди, биз томондан хатоларга ҳам йўл қўйилди, лекин бу хатолар бемалол тузатилиши мумкин, чунки биз аниқ бир қўлланмасиз, революцион иш, виждонимиз ва пролетар ҳиссиётимиз буюрганича иш тутдик.

Эндиликда Турккомиссия етиб келди, биз унга тўла ишонамиз, у билан қўлни-қўлга бериб ишлаймиз. Ишонамизки, бизнинг партиямиз белгилаган ва жаҳон пролетар революциясининг умумий ривожланишидан келиб чиқадиган вазифаларни биз шараф билан бажарамиз.

Шу сабабли, биз илгари йўл қўйилган хатоларни тузатишга киришар эканмиз, азиз ўртоқ, Сизга биз тантанали суратда айтамизки, ҳар қандай қийинчиликларга қарамай, ҳар қанча қурбонлар бериш ва куч-ғайрат сарф қилиш талаб қилинмасин, РКП Марказий Комитетининг барча кўрсатмаларига аниқ амал қиламиз, унинг барча директиваларини оғишмай бажарамиз ва Шарқни империализм зулмидан озод қилишдек улуғ ишни бажарамиз».

«Туркистон коммунисти» 1919 йил 7—10 ноябрь сонидан.

СИРДАРЁ ОБЛАСТИ ПАХТАКОРЛАРИНИНГ МЕҲНАТ ҒАЛАБАСИ

Қўриқ Сирдарё областининг меҳнаткашлари партия XXV съезди, КПСС Марказий Комитетининг 1978 йил июль ва ноябрь Пленумлари тарихий қарорларини амалга ошира бориб, ўнинчи беш йиллик тўртинчи йили пахта тайёрлаш планини жами ҳажми жиҳатидан 15 ноябрда муваффақиятли бажардилар.

Область хўжаликлари илк бор тайёрлов пунктларига 377 минг тоннадан кўп пахта етказиб бердилар, шундан 273 минг тоннаси ёки 72 проценти терим машиналарининг бункерларидан тўкилди.

Барча районлар план бажарилишига катта ҳисса қўшди. Оқолтин райони қишлоқ хўжалигининг меҳнаткашлари давлатга 80 минг тонна, Ильич райони қишлоқ хўжалигининг меҳнаткашлари эса 65 минг тонна пахта сотдилар ва бир йилда пахта етиштиришни 10—12 минг тонна кўпайтириб, областда оширилган социалистик мажбуриятларини шараф билан адо этдилар. Комсомол ва Ховос районларининг хўжаликлари социалистик мажбуриятлари ҳисобидан пахта тайёрламоқда. Боёвут, Гулистон, Ворошилов ва Сирдарё районларининг пахтакорлари планни бажариш учун қатъий кураш олиб бормоқдалар.

Областдаги 835 пахтачилик бригадаси, 100 та бўлим, 23 колхоз ва совхоз социалистик мажбуриятларини бажарди.

Қишлоқ хўжалик меҳнаткашлари давлатга дон, сабзавот, полиз маҳсулотлари, ҳўл мева, узум, пилла, жун сотиш юзасидан зиммаларига олган юксак мажбуриятларини ҳам бажардилар. Гўшт, сут, тухум ва бошқа чорвачилик маҳсулотларини тайёрлаш яхши бормоқда.

Пахта далаларида меҳнат ғайрати бўшашмаётир. Пахтакорлар, механизаторлар, теримда қатнашаётган шаҳар ва район марказларининг меҳнаткашлари, ўқувчи-ёшлар етиштирилган барча ҳосилни тез фурсатда йиғиб-териб олиб, топшириладиган жами пахтани 400 минг тоннага етказишга аҳд қилганлар.

Айни маҳалда 1980 йилги ҳосил учун кузги-қишки тадбирлар бутун комплексини сифатли бажариш ва чорва қишловини яхши ўтказиш борасидаги ишлар авж олдирилмоқда.

РЕДАКЦИЯГА ТЕЛЕГРАММА

МАШЪАЛ ХЎЖАЛИК РАПОРТИ

КПСС XXV съезди ва КПСС Марказий Комитетининг июль ва ноябрь (1978 йил) Пленумлари қарорларини изчил амалга ошираётган Янгийўл районидаги «Коммунизм» колхози пахтакорлари ғалаба маррасини эгалладилар. Она-Ватан хирмонига 5351 тонна «оқ олтин» тўкилди. Ҳосилдорлик гектар бошига 33,2 центнерданга айланди.

Бу ғалабага илғор участка ва звено аъзолари салмоқли ҳисса қўшдилар. Раҳим Жалолов бошлиқ иккинчи участка меҳнаткашлари минг тонналик хирмон тикладилар. Пўлат Далабоев, Тилламирза Хўжамқулов бошлиқ участкалар ҳам 850—950 тоннадан пахта топширишга муваффақ бўлдилар. Ислом Икромов, Тошпўлат Азимжонов, Эргашали Умаров Эркин Тойбеков, Алихон Аслонов, Абдулла Зияев бошлиқ звенолар гектаридан 37—40 центнердан ҳосил кўтариб, колхозда биринчилар қаторида рапорт бердилар.

Колхознинг дастлабки ғалабасига Янгийўл шаҳридаги мебель ва пойафзал фабрикалари ишчилари, Навоий номли, Киров номли, Крупская номли мактабларнинг ўқувчилари, шунингдек, Чилонзор районидаги Крупская номли мактабгача тарбия билим юрти студентлари салмоқли ҳисса қўшдилар.

Колхоз заршунослари республика партия ва ҳукуматининг даъваткор Мурожаатига жавобан Ватан хирмонига яна 500 тонна пахта тўкиш, ҳосилдорликни 36,2 центнерга етказиш мажбуриятини олишди.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумида

Республикада транспорт қурилишини ривожлантиришда кўп йил самарали ишлаганлиги ва бу ишда актив иштирок этганлиги учун ҳамда СССР Транспорт қурилиши министрлигига қарашли «Средазтрансстрой» трести тузилган кунга 50 йил тўлиши муносабати билан трест бошқарувчиси ўртоқ Темур Азимовга, 503-қурилиш-монтаж поезди йўл монтёрлари бригадасининг бошлиғи Матёқуб **Оллоберганов**га, 503-қурилиш-монтаж поезди бошлиғи Карим Аҳмедович **Аҳмедов**га, 623-қурилиш-монтаж поезди йўллар монтёри Афанасий Павлович **Махновец**га Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Фармонига мувофиқ **Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган бинокор** фахрий унвони берилди.

«Средазтрансстрой» трестининг бир группа ходимлари Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Фахрий ёрлиғи билан тақдирланди.

РЕСПУБЛИКА МАТБУОТ МАРКАЗИ ХАБАР ҚИЛАДИ:

ОЛТИН ҚЎЛЛАР ЖАСОРАТИ

ЗАФАРЛАРИМИЗ КЎПАЯВЕРСИН

ЎТГАН КУНИ РЕСПУБЛИКАМИЗДА 44465 ТОННА, МАВСУМ БОШИДАН БУЁН ЭСА 5085723 ТОННА ПАХТА ТАЙЁРЛАНДИ. ШУНЧА ҲОСИЛНИНГ 268637 ТОННАСИНИ ИНГИЧКА ТОЛАЛИ «ОҚ ОЛТИН» ТАШКИЛ ЭТАДИ.

МАШИНАЛАРДА 2964618 ТОННА ПАХТА ТЕРИЛДИ.

✦ ХИВА ХИРМОНЛАРИ

Хоразм область Хива райони пахта тайёрлаш халқ хўжалик планини бажарди. Тайёрлов пунктларига 41 минг тонна хом ашё етказиб берилди. Гектар бошига 39,6 центнердан хирмон кўтарилди. Фрунзе номли, Огаҳий номли, Энгельс номли, Ленин номли колхозлар планнинг барвақт бажарилганлиги тўғрисида рапорт бериб, ҳозир юксак социалистик мажбурият ҳисобига пахта топширишяпти.

Район меҳнаткашлари Ўзбекистон партия ва ҳукуматининг Мурожаатига жавобан яна 5 минг тонна пахта топширадилар. Ўртача ҳосилдорлик гектар бошига 45 центнерга етказилади.

✦ ЯНГИЙЎЛЛИКЛАР ЗАФАРИ

Тошкент областидаги Янгийўл райони 33,9 минг тонна «оқ олтин» топширди. Бу, гектар бошига 32,7 центнердан хирмон кўтарилди, демакдир. Пахтанинг 21,6 минг тоннаси «зангори кема»лар бункеридан бўшатилди. Машина терими плани 113,79 процент адо этилди.

Янгийўлликлар социалистик мажбуриятларини ҳам тезроқ бажариш учун курашиб, тағин 3 минг тонна пахта топширишади. Ҳосилдорлик ўрта ҳисобда гектарига 36 центнерга етказилади.

✦ ЯНГИ НАВЛАР ХОСИЯТИ

Андижондаги ўқув-ишлаб чиқариш хўжалиги 180 гектарлик тажриба участкасининг ҳар гектаридан 30 центнердан пахта топширди. Бу майдонларга «АН—402» «Тошкент-6» ва бошқа навлар чигити экилган эди.

ҚЎРИҚ СОВХОЗ ҒАЛАБАСИ

Самарқанд область, Нарпай районидаги Ислом Шоир номли қўриқ совхоз давлатга 9 минг тонна «оқ олтин» етказиб бериб, беш йилликнинг тўртинчи йили социалистик мажбуриятини муваффақиятли бажарди.

КУПМИНГ КИЛОГРАММЧИЛАР —МАРРАДА

Қашқадарё область, Усмон Юсупов районидаги «Ўзбекистон Компартияси 50 йиллиги» совхози пахтакорлари тайёрлов пунктларига 12524 тонна ҳосил етказиб бериб, маррага етдилар. Ҳар куни пунктга йиллик планнинг 1,13 проценти миқдорида хом ашё жўнатилаётир.

БЕШ ЙИЛЛИК ПЛАН ОРТИҒИ БИЛАН

Қорақалпоғистон АССР, Шуманай районидаги Гагарин номли совхоз пахта тайёрлаш беш йиллик планини муддатидан илгари адо этди. Ўтган тўрт йил мобайнида беш йиллик пландаги 18 минг тонна ўрнига ҳозиргача 18600 тонна дурдона тайёрланди. Бу йилги халқ хўжалик плани 149 процент уддаланди.

ПАХТА-ВАТАНГА

Республика областларида пахта тайёрлашнинг бориши тўғрисида шу йил 15 ноябрга бўлган

МАЪЛУМОТ

Биринчи устун — областлар; иккинчи устун — бир кунда тайёрланган пахта; учинчи устун — мавсум бошидан буён (умумий тайёрланадиган пахтага нисбатан процент ҳисобида); тўртинчи устун — бир кунда машинада терилган пахта; бешинчи устун — мавсум бошидан буён (планга нисбатан процент ҳисобида).

ҚҚАССР	0,79	114,32	0,68	104,30
БУХОРО	0,55	106,99	0,90	91,79
ТОШКЕНТ	0,92	104,95	0,37	102,42
ҚАШҚАДАРЁ	0,48	103,17	0,71	85,88
Сирдарё	0,90	99,56	0,47	87,70
Сурхондарё	0,47	94,02	0,53	69,48
Хоразм	1,08	92,43	1,38	89,90
Жиззах	1,15	91,70	0,63	87,67
Наманган	0,63	75,79	0,77	75,38
Фарғона	0,84	75,33	0,39	54,79
Андижон	0,77	74,17	1,02	63,96
Самарқанд	1,13	74,01	1,63	58,22
Республика бўйича:	0,79	90,01	0,80	79,91
Шу жумладан ингичка толали пахта:				
Сурхондарё	0,55	85,72	0,50	68,39
Бухоро	1,41	82,22	2,70	40,62
Қашқадарё	1,14	81,73	1,47	76,87
Наманган	0,80	59,76	1,63	47,93
Республика бўйича:	0,80	83,95	0,99	69,10

ҲУРМАТ ТАХТАСИ

Пахта тайёрлаш планини муддатидан илгари бажарганлиги учун қуйидагилар республика «Ҳурмат тахтаси»га ёзилсин:

Сирдарё области — область партия комитетининг секретари ўртоқ В. А. Хайдуров, область ижроия комитетининг раиси ўртоқ И. У. Кўчқоров, область қишлоқ хўжалик ишлаб чиқариш бошқармасининг бошлиғи ўртоқ М. А. Ибадуллаев, «Заготхлопкопром» область бирлашмасининг бошлиғи ўртоқ М. Х. Ҳамидов, қишлоқ хўжалик ишлаб чиқариш-техника таъминоти область ишлаб чиқариш бирлашмасининг раиси ўртоқ М. К. Хобта, область суғориш системалари бошқармасининг бошлиғи ўртоқ М. Т. Турсунов, область комсомол комитетининг секретари ўртоқ Д. В. Тарасенко.

Хива райони — район партия комитетининг биринчи секретари ўртоқ Маткаримов, район ижроия комитетининг раиси ўртоқ Абдуллаев, район комсомол комитетининг секретари ўртоқ Бекчонов, район ижроия комитети қишлоқ хўжалик ишлаб чиқариш бошқармасининг бошлиғи ўртоқ Бобожонов, қишлоқ хўжалик ишлаб чиқариш-техника таъминоти район ишлаб чиқариш бирлашмасининг бошқарувчиси ўртоқ Каримов, район суғориш системалари бошқармасининг бошлиғи ўртоқ Раҳимов.

СОВЕТ ҲОКИМИЯТИ УЧУН БИРИНЧИ БЎЛИБ КУРАШГАНЛАРНИ, СИЗЛАРНИНГ ЕРИНГИЗДА СОЦИАЛИСТИК УЗГАРИШЛАРНИ БОШЛАБ БЕРГАНЛАРНИ, ЛЕНИН ПАРТИЯСИ ТАРБИЯЛАБ ЕТИШТИРГАН КИШИЛАРНИ — Н. ТУРАҚУЛОВ, К. ОТАБОЕВ, А. ИКРОМОВ, Ф. ХУЖАЕВ, Й. ОХУНБОБОЕВ ВА БОШҚА КУПГИНА УРТОҚЛАРНИ БУГУН БИЗ МИННАТДОРЧИЛИК ВА ҲУРМАТ БИЛАН ЭСГА ОЛМОҚДАМИЗ. М. В. ФРУНЗЕ, Г. К. ОРЖОНИКИДЗЕ, В. В. КУЙБИШЕВ, Я. Э РУДЗУТАК, И. М. ВАРЕЙКИС УРТОҚЛАР УРТА ОСИЁДА УЛАР БИЛАН БИР САФДА ТУРИБ ИШЛАДИЛАР. БУ УРТОҚЛАРНИНГ НОМЛАРИ МИННАТДОР ХАЛҚИМИЗНИНГ ХОТИРАСИДА АВАЙЛАБ САҚЛАНМОҚДА.

Л. И. БРЕЖНЕВ.

ДОҲИЙ БАШОРАТИ—

Суратда: СССР Бадиий академияси президенти Н. В. Томский ўзи яратган Ленин ҳайкали ёнида.

ТАСС фотохроникаси.

ПАРТИЯ ВЕТЕРАНЛАРИНИНГ ЁШ КОММУНИСТЛАРГА МАКТУБИ

ЛЕНИН ИШИ— ЁШЛИК ТАҚДИРИДА

Ер юзида буюклар кўп ўтган. Тарихда халқ бахт-саодати йўлида бутун умрини бахшида қилган ана шундай кишиларнинг умри боқий бўлган ва бўлаётир. Шундай инсонлардан бири доҳиймиз Владимир Ильич Лениндир. Унинг номи курраимиздаги ҳар бир меҳнаткаш, тинчликсевар ва тараққийпарвар инсонга ниҳоятда яқин ва азиздир. Владимир Ильич жаҳон пролетариатининг доҳийси, Коммунистик партия ва дунёда биринчи социалистик давлатнинг бунёдкори сифатида тарихга кирди. Владимир Ильич ҳақиқий камтарин инсоний-инсон, буюк революционер кишидир.

В. И. Ленин революцион Россияда биринчи бўлиб чирик капитализм илдизларига болта урди, тузумни ўзгартди. Дунёда ягона, кўп миллатли социалистик давлатнинг мустаҳкам асосларини вужудга келтирди. Коммунистик жамият қуриш йўлларини белгилаб берди. Оловли жанговар йилларда Ленин номи бизга зафар илҳоми бўлди.

Биз, коммунистлар, Владимир Ильич Ленин васиятларига тўла амал қилиб, мамлакатимизда халқ хўжалигининг ҳамма соҳаларида маданий революция учун курашга отландик. Тинч меҳнат жабҳаларида ҳамиша олга юрдик, енгдик, енгилмадик. Ҳар бир ишда В. И. Лениннинг ажойиб фазилатларига хос бўлган қаҳрамонлик, меҳнатсеварлик, ақл-идрок, букилмас ирода, халқ бахт-саодати йўлида келажакка ишонч руҳида меҳнат қилдик. Чунки, бизнинг тақдиримиз — Ленин тақдири, бизнинг ишимиз — Ленин ишининг давоми, бизнинг фикр-ўйларимиз — Ленин орзу қилган катта ишларнинг дебочасидир. Биз Владимир Ильичнинг замондошлари бўлиш билан ҳақли равишда фахрланамиз. Чунки, биз кекса коммунистлар улуғ доҳий бошлаб берган Октябрь инқилоби даврининг тенгдошлари, шу даврнинг ворисларимиз.

Буюк устозимиз Владимир Ильич Ленин бошлаб берган ажойиб анъаналарни биз давом эттирдик. Тинч меҳнат жабҳаларида бизнинг қутлуғ изларимиз йўқ эмас. Бугунги кунда бахтли ҳаёт нашъасини, қарилик гаштини суряпмиз. Биздан қабул қилиб олган революцион анъаналар ва меҳнат эстафетаси бугун сизларнинг қўлингизда. Ленин иши — бизнинг ишимиз, бизнинг ишимиз эса сизларнинг шон-шараф ва қаҳрамонлик ишларингиз. Бизнинг тақдиримиз-сизларнинг тақдирингиз. Сизларнинг зафарларингиз — бизнинг бахту омадимиз ва фахримиздир.

Коммунизм — жаҳон ёшлиги. Уни ёшлар қуради. Бутун инсониятнинг тилаги, орзу-умиди шундай. Бу ишончга меҳнатда қалб-қўрингиз, сабот-матонатингиз, ташаббус кўрсатишингиз, ташкилотчи бўлишингиз қўл келади фақат. Катта мақсад йўлида Коммунистик партия ва Совет ҳукумати ҳамиша сизларга буюк ғамхўр ва йўлбошчи. Ленин нафаси, Ленин руҳи ҳамиша сизлар билан! Коммунистик партиямиз марксизм-ленинизмни янги тарихий шароитга мослаб, ижодий ривожлантирмоқда. Коммунистик қурилиш жараёнида вужудга келаётган мураккаб иқтисодий, сиёсий ва идеологик вазифаларни муваффақиятли амалга оширмоқда.

В. И. Ленин ўзида Карл Маркс, Фридрих Энгельс ва бошқа ажойиб устозларнинг энг яхши инсоний фазилатларини мужассамлаштирган киши эди. Энг муҳими, Ленин—оташқалб интернационалист, инсонпарвар устоз эди. У Советлар мамлакатида халқларимизнинг бузилмас дўстлигини вужудга келтирди, Ўроқ ва Болға иттифоқини мустаҳкамлади. У ўтмишда Чор Россияси истибдодида эзилиб келган Ўрта Осиё халқлари тақдири ҳақида қизиқди. Бу халқларнинг тарихи ва турмушини сабот билан ўрганиб чиқди. Уларга жуда катта ёрдам кўрсатди. Октябрь революциясидан кейин В. И. Ленин ва Коммунистик партия Ўрта Осиёда миллий сиёсатни амалга оширди. Ўша вақтда ниҳоятда мураккаб ва оғир шароитларда Ўрта Осиё тақдири Россия тақдири билан чамбарчас боғланган эди.

Ленин 1919 йили Ўрта Осиё партия ташкилотлари ишини янада мустаҳкамлаш, меҳнаткаш халқ оммасини жипслаштириш ва уларнинг рус халқи билан алоқасини мустаҳкамлаш мақсадида Ўрта Осиё коммунистларига мактуб йўллади. «Туркистондаги коммунист ўртоқларга» мактубида қўйилган вазифаларни амалга оширишда Ленин сафдошлари бизга катта ёрдам берганлиги ва ташкилотчилик намуналарини кўрсатганлиги ҳамон ёдимизда. Мазкур мактубни партия ташкилотларида ўқиб-ўрганиб, унда қўйилган вазифаларни амалга оширдик. Мактубда доҳий, биз, Ўрта осиёлик коммунистларга шундай деб мурожаат қилган эди:

«— Ўртоқлар! Менга Халқ Комиссарлари Совети ва Мудофаа Совети Раиси сифатида эмас, балки партия аъзоси сифатида сизларга мурожаат қилишга рухсат этингиз.

Туркистон халқлари билан тўғри муносабат боғлаш эндиликда Россия Социалистик Федератив Совет Республикаси учун, ҳеч муболағасиз айтиш мумкинки, жуда катта жаҳоншумул-тарихий аҳамиятга эгадир».

Бу мактуб гуллаб-яшнаётган Совет Ўзбекистонида ленинча миллий сиёсатнинг тўла амалга оширилишида ва унинг тантанасида дастуриламал программа бўлиб қолди. Владимир Ильичнинг Совет Ўрта Осиёсини «бутун Шарқ учун намуна» сифатида кўриши ҳақидаги орзулари тўла амалга оширилди. Агар устоз Ленин ҳозир ҳаёт бўлганида эди, биз кекса коммунистлар, республикамизнинг барча меҳнаткашлари номидан Владимир Ильичга бугун моддий ва маънавий ҳаётимизнинг барча соҳаларида нақадар катта муваффақиятларга эришганлигимизни зўр қувонч ва мамнуният билан изҳор қилар эдик. Қудратли замонавий индустрия, кўп-тармоқли қишлоқ хўжалиги вужудга келтирилганлиги, фан ва маданият тараққиёти жадал суръатлар билан олиб борилаётганлигини изҳор қилар эдик. Биз ўзбек халқининг нурли тақдири ҳақида, хотин-қизларнинг бугунги комсомол ва ёшларимизнинг актив коммунизм қурувчилари бўлиб етишганликлари ҳақида сўзлаб берардик. Ўзбекистон пахтакорлари номидан биз Владимир Ильичга 5 миллион 700 минг тонналик «оқ олтин» хирмони кўтариш учун бошланган тинч меҳнат фронти қаҳрамонлари ҳақида хурсандчилик билан рапорт берар эдик. Лекин, шуни мамнуният билан қайд қиламизки, буюк устоз ҳозир орамизда бўлмаса ҳам, — унинг нафаси ҳамиша биз билан бирга, ғоялари, коммунистик онги қалбимизни машъалдек ёритиб турибди. Бугунги коммунизм қурувчилари бўлган сиз ёш коммунистлар, комсомоллар устоз Ленин ишининг давомчилари — ленинчилар бўлишларингиз билан фахрлансангиз арзийди. В. И. Ленин туғилган куннинг 110 йиллиги шарафига бошланган социалистик мусобақада янги-янги ютуқларга эришишда, Ватанимиз куч-қудратини мустаҳкамлашда, фан ва маданиятни юксалтиришда доҳий васиятларига ҳамиша содиқ бўлиб қолаётганингиздан мамнунмиз.

Улуғ Ленин «Туркистондаги коммунист ўртоқларга» хатида бизни авваллари эзилиб келган Ўрта Осиё халқларининг равнақ топиши учун қўлимиздан келадиган барча ишларни амалга оширишга даъват этган эди. Биз бу даъватга лаббай, деб жавоб бердик. Эндиликда биз амалга оширишимиз лозим бўлган ишларни бажариш учун сизларни даъват этяпмиз.

КПСС Марказий Комитетининг «Идеологик, сиёсий-тарбиявий ишларни янада яхшилаш тўғрисида»ги қарори Ленин ғоялари руҳи билан, Ленин иши билан чамбарчас боғланган. Ҳозир партия, комсомол, касаба союз ташкилотларининг идеологик ишларини янада активлаштириш, сиёсий-тарбиявий ишларни янада жонлантириш ва етишиб келаётган ёш авлодни коммунистик руҳда тарбиялаш муҳим вазифа эканлигини ҳаёт тақозо қилмоқда.

КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари, СССР Олий Совети Президиуми Раиси ўртоқ Л. И. Брежнев Ўзбекистон ССРга Халқлар Дўстлиги орденини топширишга бағишланган тантанали йиғилишда сўзлаган нутқида таъкидлаб ўтганидек, Ўзбекистон меҳнаткашлари рус ва бошқа қардош халқлар билан бир сафда, уларнинг доимий ёрдами ва мададига таянган ҳолда коммунистик қурилишда янгидан-янги муваффақиятларга эришмоқдалар. Республикамиз қўлга киритаётган ҳар бир меҳнат зафарига сиз ёш коммунистлар ҳам муносиб улуш қўшмоқдасиз.

Давримизнинг ақл-идроки, виждони ва ор номуси бўлган жонажон Коммунистик партиямиз ҳамда она-Ватан олдидаги бурчингизни бажариш учун курашда сизларга Ленин нафаси ҳамиша ёр бўлсин. Марксизм-ленинизм байроғини янада баланд кўтариб коммунизм қуришдек умумхалқ ишида янгидан-янги зафарларга эришаверингиз.

Коммунистик салом билан:
Ҳикматхўжа ДОНИЁРХЎЖАЕВ, 1918 йилдан КПСС аъзоси.
Павел ОБЪЕДКОВ, 1918 йилдан КПСС аъзоси.
Иван СЕКРЕТАРЕВ, 1919 йилдан КПСС аъзоси.
Симон ВИШНЕВСКИЙ, 1919 йилдан КПСС аъзоси.
Ризо УСМОНОВ, 1920 йилдан КПСС аъзоси.
Иван ВОЛКОВ, 1920 йилдан КПСС аъзоси.

ИНСОН СОҒЛИҒИ— ЮРТИМИЗ БОЙЛИГИ

Бугунги кунда Қорақалпоғистон ўлкаси саноати, қишлоқ хўжалиги, фан ва маданияти гуллаб-яшнаётган республикага айланди.

Биргина Нукус шаҳрида Ўзбекистон ССР Фанлар академияси Қорақалпоғистон филиалининг 20 дан кўпроқ илмий-тадқиқот институтлари, Т. Г. Шевченко номидаги Нукус давлат университети, ўрта ва махсус ўқув юртлари мавжуд.

Совет ҳокимияти йилларида автоном республикада бир қанча медицина муассасалари вужудга келтирилди. Илгари биронта ҳам врач ёки олим бўлмаган қорақалпоқ элида бугунги кунда 2080 олий маълумотли врач, 8 мингдан кўпроқ ўрта маълумотли медицина ҳамшираси етишиб чиқди.

Автоном республикада ҳозирги вақтда 10 минг 450 ўринли 80 та касалхона, 114 та поликлиника ва амбулатория, 21 та диспансер, 6 та санитария бўлимлари меҳнаткашларга хизмат кўрсатмоқда.

Автоном республикада кўп болали оналар ва болаларнинг саломатлигини яхшилаш борасида ҳам катта ишлар қилинди. Ҳозирги вақтда Қорақалпоғистонда учта туғруқхона, шаҳар ва районлар касалхоналари қошида алоҳида туғруқхоналар мавжуд. Нукус шаҳрида 365 ўринли республика болалар касалхонаси ишлаб турибди. Инсон саломатлигини сақлаш йўлида амалга оширилган бундай ишлар замирида кекса коммунистларнинг хизматлари бор, албатта.

Коммунизм қураётган тенгдошларимнинг, замондошларимнинг соғлиғини сақлашда ўз улушимни қўшаётганимдан беҳад бахтиёрман. Бундан кейин ҳам оталаримиз бошлаб берган эстафетани давом эттиравераниз.

У. БЕКНИЁЗОВА,
ҚҚАССР Нукус шаҳридаги 1-поликлиника врачи, СССР Олий Совети депутати.

ФАКТ ВА РАҚАМЛАР

Ўзбекистон Ўрта Осиё республикалари ичида энг катта партия ташкилотларига эга бўлган республикадир. 1979 йилнинг 1 октябригача республикамизда 17.790 та бошланғич партия ташкилоти мавжуд бўлиб, унинг сафларида Социалистик Меҳнат Қаҳрамонлари, Коммунистик меҳнат зарбдорлари, бир беш йилликда икки-уч беш йиллик планларини бажарган, ташаббускор, ватанпарвар коммунистлар ишламоқда.

* * *

Совет Ўзбекистонида оммавий ахборотнинг ҳамма воситалари юксалтирилди. Уларнинг техникавий базаси кучайтирилди. Ҳозирги вақтда республикамизда 273 та газета, шу жумладан 16 та республика, 26 область, 10 шаҳар, 145 район газеталари, кўптиражли 76 та газета чиқарилмоқда. 75 та журнал ва журнал типидаги нашрлар чоп этилмоқда. Уларнинг тиражи 10 миллион нусхадан ортиқдир.

* * *

Ўзбекистон нашриётлари кейинги беш йил ичидагина 200 миллион нусхада китоб ва брошюралар нашр этди.

* * *

Ўзбекистон бугунги кунда замонавий қудратли индустрияга, кўп тармоқли ва юксак даражада механизациялаштирилган қишлоқ хўжалигига, илғор фан ва маданият чўққисига эришган республикага айланди.

* * *

1924 йилда — Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Компартияси ташкил этилган йилда республикадаги умумий таълим мактабларининг сони 913 та бўлиб, уларда 2.700 ўқитувчи 71,1 минг болага таълим берган бўлса, ҳозирги вақтда бутун республика тўла саводхон бўлди. Республикамиз мактабларида минг-минглаб ўқитувчи ва бошқа педагогик ходимлар самарали меҳнат қилишяпти. Шарқ машъали бўлиб қолган Ўзбекистонда 9,5 мингта мактаб бўлиб, уларда 3,8 миллион ўқувчи таълим олмоқда.

ТАЪЗИМ

Бир пайтлари чор Россиясининг қолоқ ўлкаларидан бири бўлган Ўзбекистонда саноат деярли йўқ даражада эди. Ҳатто кетмонни ҳам четдан келтиришган экан. Фақат Октябрь қуёшининг зиёси туфайли республикамиз юксак индустрлашган, фан-маданияти гуллаб-яшнаган диёрга айланди. Ҳозирда юздан ортиқ тармоққа эга бўлган саноатимизнинг 1300 дан зиёд корхоналарида болалар ўйинчоқларидан тортиб, ҳаво лайнерларига қадар бўлган турли хилдаги маҳсулот ишлаб чиқарилмоқда.

Мен 18 йилдан буён «Атлас» аврли газламалар ишлаб чиқариш бирлашмасида тўқувчи бўлиб ишлайман. Камтарин меҳнатларимни партия-ҳукуматимиз бир қатор орден в медаллар билан тақдирлади.

Ўтган йиллар мобайнида корхонамиз таниб бўлмас даражада ўзгариб кетди. Илғор технология усулларини ва пешқадамлар тажрибасини амалиётга жорий этиш, социалистик мусобақани кенг ёйиш натижасида маҳсулот ишлаб чиқариш сон ва сифат жиҳатдан ўсди. Бир беш йилликда икки, ҳатто уч беш йиллик шахсий топшириқни бажаришга бел боғлаган ташаббускорлар сафи йилдан-йилга ортиб бормоқда. В. И. Ленин туғилган куннинг 110 йиллиги шарафига бошланган социалистик мусобақа қизитилаётган айни кунларда ҳамкасбларим Абдусаттор Имомов, Дилором Абдуллаева, Аҳад Тошбоев ва умуман коллективимизнинг барча аъзолари зиммаларига оширилган мажбуриятлар олиб, меҳнат қилаётирлар. Менинг ўзим бу қутлуғ санагача бир беш йилликда уч беш йиллик топшириғини адо этиш мажбуриятини олганман. Бу, доҳиймиз Ленин ва жонажон Коммунистик партиямиз ҳамда азиз устозларнинг биз ишчилар синфига, ёш коммунистларга кўрсатаётган ғамхўрликларига чексиз миннатдорчилигимизнинг бир белгиси бўлади.

Абдубаннон УМАРОВ,
Марғилон «Атлас» аврли газламалар ишлаб чиқариш бирлашмасининг тўкувчиси, Ўзбекистон ССР Олий Советининг депутати.

БОҒБОНЛАР

Боғбон ўз боғларидаги ниҳолларни парвариш қилиб, ширин-шакар мевалар етиштиради, эл дастурхонини ноз-неъматлар билан безайди, кўнгилларни хушнуд қилади. Мен ўқитувчини ҳам боғбонга қиёслайман. Унинг боғи — мактаб қўчоғи, ниҳоллари — ўқувчилар.

Мен ҳам ўқитувчилардан бириман. Бу севимли касбга меҳр қўйиб, ёш авлодга пухта билим ва тарбия бераётганим билан бахтиёрман. Ўқитувчилик касбини севишни, ардоқлашни менга биринчи марта бошланғич мактабда ҳурматли устозларим Собиржон Азизов, Жунайдулло Сангинов, Усмон Ашуровлар даъват этишган. Улар Совет ҳокимияти йилларида республикамизда В. И. Ленин орзулари ва Октябрь ғояларини халқимизга тарғиб қилишда, маърифат бахш этишда ўз улушларини қўшган кекса коммунистлардир. Уларнинг изидан бориб мен ҳам шу шарафли соҳани танладим. В. И. Ленин асос солган Ўрта Осиё давлат университетида Ленин йўлланмаси билан келган улкан олимлар Романовский ва Райковаларнинг мароқли лекцияларини тинглаганман. Университетни тамомлаганимдан бери шу қадрдон мактабда ўқитувчиман.

Ўрта Осиёда, шу жумладан, Ўзбекистонимизда фан ва маданият ҳамда халқ маорифи равнақ топишининг ўз илдизлари, унинг ташкилотчилари бор. Бу аввало, Владимир Ильичнинг «Туркистондаги коммунист ўртоқларга» мактуби ва бу ўлкага Ленин йўлланмаси билан келган Туркомиссия фаолияти билан чамбарчас боғлиқ эканлигини яхши англаймиз.

Мен ишлаётган мактабда 1500 га яқин ўғил-қиз пухта билим олмоқда. Хоналар замонавий кўргазмали қуроллар билан тўла жиҳозланган. Ўқув-тарбия ишлари турмуш билан боғлаб олиб борилмоқда. Ўқувчилар фан асосларини пухта эгаллаш билан бирга, политехника билимларини ҳам оширишяпти.

Ўқувчиларимизнинг билим ва малакаларини ошириб, жамиятимизнинг муносиб кишилари қилиб етиштириш зиёкорларнинг Ватан ва халқ олдидаги муқаддас бурчидир.

Бегали ОБИДОВ,
Фарғона область Ленинград районидаги Ҳамза Ҳакимзода номли ўрта мактабнинг география ўқитувчиси.

ХАЗИНА

Доҳиймиз В. И. Лениннинг Туркистондаги коммунист ўртоқларга ёзган хатидаги илҳомбахш сатрлар бизни партия сиёсати тантанаси учун курашда актив ва жанговар фаолият кўрсатишга ундайди. Ленин ғояларининг оташин тарғиботчиси ва коммунизм учун актив курашчи бўлишни ҳар бир пропагандист ўзининг муқаддас бурчи деб билади.

Корхонамизда ташкил этилган 10 та коммунистик меҳнат мактабига 250 тингловчи жалб этилган. Улар коммунистчасига меҳнат қилиб, ўқиш ва яшашда намуна бўлмоқдалар.

Машғулот ўтказиладиган хоналар КПСС XXV съезди режаларини акс эттирувчи стендлар ва диаграммалар билан безатилган. Ўқув методика совети машғулотлар савиясини оширишга амалий ёрдам кўрсатмоқда. Тингловчилар зарур илмий-сиёсий адабиётларга эга. Темани яхшилаб ўзлаштиришда ҳужжатли кинофильмларнинг роли катта. Ўртоқ Л. И. Брежневнинг «Кичик ер», «Тикланиш» ва «Қўриқ» асарлари асосида яратилган фильмлар тингловчиларда унутилмас таассурот қолдирди.

Иброҳим ОЛИМОВ,
Хоразм электр тармоқлари корхонаси ходими, коммунистик меҳнат мактаби пропагандисти.

ОРЗУ РЎЁБГА ЧИҚДИ

Улуғ доҳиймиз В. И. Лениннинг «Туркистондаги коммунист ўртоқларга» мактуби навқирон Мирзачўл деҳқонлари ҳаётида катта воқеа бўлди. Биз ота-боболаримиз бошлаб берган меҳнат эстафетасини давом эттириб, устознинг нигоҳи тушган Мирзачўлни мирзагулистонга айлантирдик. Бу ер эндиликда чўлқувар пахтакорлар, меҳнат қаҳрамонлари ва интернационал оилаларнинг макони бўлиб қолди.

Мирзачўлнинг асосий қисмига жойлашган Сирдарё областининг кўрки, жамоли кун сайин очилмоқда. Пахтачилик, чорвачилик ва деҳқончиликнинг бошқа соҳаларида туб бурилишлар рўй берди. Бу ишларда биз ёш коммунистларнинг хизмати катта бўлганлиги билан фахрланамиз.

Бизнинг хўжалик Мирзачўлнинг эски зонасида ташкил топган колхозлардан биридир. Унинг экономикаси йил сайин юксалиб бормоқда. Барча соҳалар ривожлантирилмоқда. Ҳар йили пахта ва бошқа қишлоқ хўжалик экинларидан юқори ҳосил етиштириб, зиммага олинган социалистик мажбуриятларни ошириб бажаряпмиз. Бу йилги об-ҳаво қийинчиликларига қарамай 1382 гектар ернинг ҳар гектаридан 28,2 центнердан хирмон кўтардик. Давлатга пахта топшириш бўйича йиллик планни областда биринчилар қатори бажардик. Аҳмад Мамедов, Абдулла Ўролов, Ғози Жаводов бошлиқ бўлган бригадаларда, айниқса, мўл ҳосил олинди.

Деҳқончилик маданиятини оширишда механизация бизга қанот бўлмоқда. Чигит экишдан бошлаб пахтани йиғиб-териб олишгача бўлган барча ишлар механизация воситасида бжарилмоқда. Бу йил етиштирилган пахта ҳосилининг асосий қисмини зангори кемаларда йиғиб-териб оляпмиз.

Колхозимиз коммунистлари ва комсомол-ёшлари республика партия ва ҳукуматининг Мурожаатига жавобан ҳосилдорликни гектар бошига 36 центнерга етказишга, она-Ватанга жами 5 минг тоннадан зиёдроқ пахта етказиб беришга қарор қилганлар. Ваъда ошириб бажарилади. Улуғ доҳиймиз В. И. Лениннинг Мирзачўлни обод қилиш соҳасидаги башоратларини биз амалда рўёбга чиқарганимиздан беҳад хурсандмиз.

Жавод КЎЧИЕВ,
Сирдарё область, Комсомол районидаги «Коммунизм» колхози раиси, Ленин мукофоти лауреати.

БУЮК БУРИЛИШ

Улуғ Октябрь социалистик революциясининг ғалабаси туфайли пролетар интернационализми принциплари асосида миллий масалани ҳал қилиш учун барча шарт-шароитлар ва имкониятлар вужудга келди.

Туркистон коммунистлари олдида хўжалик қурилиши масалаларини ҳал қилиш вазифаси турар эди. Туркистонда янги, социалистик жамиятни қуриш учун сиёсий тенгсизликни тугатиш билан бирга, мустамлакачилик ва феодал режимдан мерос бўлиб қолган иқтисодий тенгсизликни бартараф қилиш учун шароит барпо қилиш керак эди.

1918 йил 21 май куни В. И. Ленин топшириғи билан Тошкентга радиограмма юборилиб, унда Туркистон ўлкаси ва Закавказьедаги аҳвол тўғрисида Халқ Комиссарлари Советига ҳар куни ахборот бериб турилиши илтимос қилинди.

Гражданлар уруши туфайли мамлакатимизда оғир иқтисодий ва ҳарбий аҳвол бўлишига қарамай, В. И. Ленин кўрсатмасига асосан Совет ҳукумати тансиқ запаслардан Туркистон республикаси учун озиқ-овқат, саноат моллари, пул маблағлари юбориб турди. Масалан, ўша йиллар суғориш ишлари учун 50 миллион сўм, озиқ-овқат учун 20 миллион сўм юборилди, бу катта ғамхўрлик намуналаридан бири эди.

Коммунистик партия ғамхўрлиги туфайли 1918 йил июнь ойида ўзининг биринчи съездида Туркистон Коммунистик партияси ғоявий-ташкилий жиҳатдан расмийлашди. Туркистон коммунистлари, партиямиз Марказий Комитети халқлар доҳийси В. И. Ленин раҳбарлигида, хўжалик ва маданий қурилишга муваффақиятли бошчилик қилдилар, ленинча миллий сиёсат тантанаси учун курашдилар. Аммо 1918—1919 йилларда гражданлар уруши авж олиб, Туркистон Марказий Россиядан икки марта ажратиб қўйилди. Чунки, оқ гвардиячи атаман Дутов қўшинлари Оренбургни ишғол қилиб, темир йўл алоқасини узиб қўйдилар. Гражданлар урушининг оғир шароитида Туркистон АССР фронтлар ҳалқаси билан ўраб олинган эди.

Гражданлар урушининг оғир йилларида, мураккаб вазиятдан фойдаланган Туркистон оқгвардиячилари фитна тайёрладилар. 1919 йил 18 январдан 19 январга ўтар кечаси Тошкентда Советларга қарши исён кўтарилди. Туркистон Республикасининг 14 раҳбар ходимлари ваҳшийларча ўлдирилди.

1919 йил 19 январь эрталабгача исёнчилар Тупроқ қалъа, Бош темир йўл устахоналари, Озодлик уйидан ташқари шаҳарнинг кўпгина жойларини эгаллаб олдилар. Шундай оғир ва жиддий бир вақтда А. А. Казаков, Д. И. Манжара, С. В. Рубцов, Низомиддин Хўжаев, П. И. Ильясов, Усмон Бапишев, Ҳасан Тўраев, Очил Бобожонов ва бошқа коммунистлар ишчилар билан қизил аскарлар ҳамда эски шаҳар меҳнаткашларининг исёнчиларга қарши курашига бошчилик қилдилар. Уч кунлик қақшатқич ва шиддатли кўча жангларидан кейин 1919 йил 21 январь куни исёнчилар тор-мор қилинди. Тошкент исёнчилардан батамом тозаланди.

В. И. Ленин ташаббуси билан 1919 йил 12 февралда РКП(б) Марказий Комитети ва РСФСР ҳукуматининг Туркистон ишлари бўйича махсус муваққат комиссияси тузилди. Бу комиссияга: Туркистонда РСФСР Халқ Комиссарлари Советининг қарор ва декретлари ўз вақтида бажарилишини назорат қилиш, Туркистон Компартиясига партия ишини жонлантириш, унинг сафларини мустаҳкамлашда ёрдам бериш, ленинча миллий сиёсатнинг оғишмай амалга оширилишини таъминлаш вазифалари юкланди.

Кескин ҳужум операцияларини амалга ошириш туфайли 1919 йил 13 сентябрида Қизил Армия Совет Туркистонини ўраб олган ҳалқани ёриб ўтди ва унинг Марказий Россия билан алоқасини тиклади. Бу воқеа арафасида Туркистон Компартияси Марказий Комитети РКП (б) Марказий Комитетига радиограмма йўллаб, ўлкага партия ишида раҳбарликни ўз қўлига оладиган қобилиятли, кўзга кўринган атоқли партия ходимларининг юборилишини сўраб, илтимос қилди.

1919 йил 8 октябрь куни В. И. Ленин ташаббуси билан РКП(б) Марказий Комитети, Бутунроссия Марказий Ижроия Комитети ва Халқ Комиссарлари Советининг ваколатли органи — Туркистон ишлари бўйича Комиссия (Турккомиссия) тузилди. Унинг составига Ш. З. Элиава (комиссия раиси), М. В. Фрунзе, В. В. Куйбишев, Ф. И. Голощекин, Я. Э. Рудзутак, Г. И. Бокий кирдилар.

Комиссия давлат ва партия органларининг ваколатларига эга бўлиб, Туркистон халқлари билан Совет Россияси меҳнаткашлари ўртасида иттифоқни мустаҳкамлаш, Туркистонда миллий сиёсатни ўтказиш жараёнида йўл қўйилаётган хатоликларни тузатиш, Совет ҳокимиятини мустаҳкамлаш, партия ишини йўлга қўйиш каби бош ва муҳим вазифаларни бажариши керак эди.

Шу муносабат билан В. И. Ленин Туркистон коммунистларига махсус хат орқали мурожаат қилди.

Туркистон Компартияси ўлка комитети, ўлка мусулмонлар бюроси ва Туркистон Марказий Ижроия Комитетининг бирлашган мажлиси Лениннинг хати билан танишиб ва комиссиянинг раиси Элиаванинг докладини тинглаб, қуйидаги мазмунда резолюция қабул қилди. «Тарих бизга юклаган барча вазифаларни партиямизнинг Марказий Комитети ва III Интернационалнинг кўрсатмаларига бўйсунган ҳолда бажарамиз деб қасамёд қиламиз».

1920 йилнинг январида Лениннинг хати Туркистон Коммунистик партияси V Умумпартия ўлка конференциясида муҳокама қилинди. Конференция В. И. Ленинга хат йўллади. Унда Туркистон коммунистлари йўл қўйган хатоларни бартараф қилишга, Турккомиссияни якдиллик билан қўллаб-қувватлашга ваъда бердилар.

АВЛОДЛАР ЖАСОРАТИ

В. И. ЛЕНИННИНГ «ТУРКИСТОНДАГИ КОММУНИСТ ЎРТОҚЛАРГА» ХАТИНИНГ 60 ЙИЛЛИГИГА

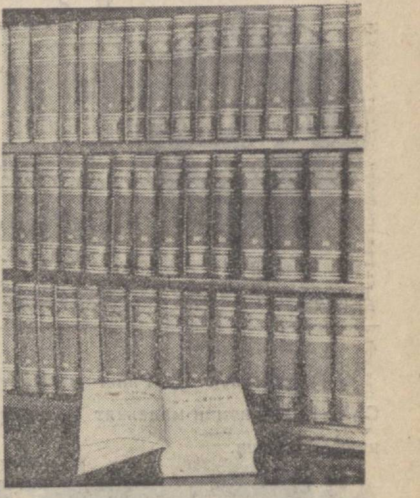

«Ўзбекистон» нашриёти бу йил 438 номда турли адабиётларни нашр этмоқда. Унинг умумий тиражи 6 миллион нусхадан зиёд.

Нашриёт коллективи В. И. Ленин туғилган куннинг 110 йиллигига ўзбек тилида доҳий асарларининг тўла томларини босиб чиқармоқда. Яқинда В. И. Ленин Тўла асарлар тўпламининг 45-томи босмадан чиқарилди. Ўзбек китобхонлари йил охиригача доҳий асарларининг кўпгина янги томларини оладилар. Суратда: «Ўзбекистон» нашриёти босиб чиқарган В. И. Ленин асарлари томлари. УзТАГ фотоси.

ТУРКИСТОНДА КОНТРРЕВОЛЮЦИЯГА ҚАРШИ, СОВЕТ ҲОКИМИЯТИНИ МУСТАҲКАМЛАШ УЧУН КУРАШНИ ТАШКИЛ ЭТИШДА ЎША ДАВРДА В. И. ЛЕНИН ТАШАББУСИ БИЛАН ТУЗИЛГАН БУТУНРОССИЯ МАРКАЗИЙ ИЖРОИЯ КОМИТЕТИ БИЛАН РСФСР ХАЛҚ КОМИССАРЛАРИ СОВЕТИНИНГ ТУРКИСТОН КОМИССИЯСИ ҲАМДА РКП (б) МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИНИНГ ТУРКИСТОН БЮРОСИ (КЕЙИНЧАЛИК ТУРКИСТОН БЮРОСИ РКП (б) МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИНИНГ ЎРТА ОСИЁ БЮРОСИГА АЙЛАНТИРИЛДИ) БУЮК ХИЗМАТ ҚИЛДИ. УЛАР МАҲАЛЛИЙ ПАРТИЯ ТАШКИЛОТЛАРИНИ ВА СОВЕТ ҲОКИМИЯТИ ОРГАНЛАРИНИ МУСТАҲКАМЛАШ УЧУН КЎП ИШ ҚИЛДИЛАР, КЕНГ МЕҲНАТКАШЛАР ОММАСИНИ СОВЕТ, ХЎЖАЛИК ВА МАДАНИЙ ҚУРИЛИШГА ЖАЛБ ҚИЛИШГА ДОИР МУҲИМ ТАДБИРЛАРНИ АМАЛГА ОШИРИШДА УЛАРГА КАТТА ЁРДАМ БЕРДИЛАР.

Ш. Р. РАШИДОВ.

Устоз В. И. Ленинннинг Ўрта Осиё коммунистларига йўллаган мактубида олға сурилган улкан вазифаларни амалга оширишда Коммунистик партиянинг ажойиб фарзандлари — ветеран ота-оналаримизнинг хизматлари катта бўлди. Бугунги кунда улар бахтли кексалик гаштини суришмоқда. Суратда: Тошкентдаги В. И. Ленин номли музей залларини кўздан кечираётган КПСС ветеранларидан бир группаси акс этган.

А. Тўраев фотоси.

МУҚАДДАС НИГОҲ

Мамлакатимиз турли шаҳар-қишлоқлари ва чет эллардан республикамиз пойтахти Тошкентга меҳмон бўлиб келган кишилар қутлуғ даргоҳ марказий — В. И. Ленин музейининг филиалини зиёрат қилиши турган гап. Бу бежиз эмас, албатта.

Негаки, музейдаги 20 залнинг ҳар бири ўзи бир дунё. Чақмоқли, бўронли, оппоқ тонг кулган залворли катта тарих мужассам унинг замирида. Бунда пролетариатнинг улуғ доҳийси Владимир Ильич Ленин революцион фаолияти билан чамбарчас боғланган Коммунистик партия, Совет ҳокимиятининг босиб ўтган улкан тарихий зафарли йўллари ўз ифодасини топган.

Буюк устознинг 1919 йил ноябрь ойида «Туркистондаги коммунист ўртоқларга» ёзган мактубининг 60 йиллиги муносабати билан музейда яна бир янги бўлим — виставка зали очилди. Кўргазма залларига одамлар тўлқини оқмоқда. Қора кўзлар қувонч билан боқади. Ленин қўли билан битилган тарихий ҳужжатлар, фотосуратлар, йигирманчи йиллар воқеаларини эслатувчи тарихий лавҳалар уларнинг диққатини ўзига тортади.

Владимир Ильич кабинетда хаёл сурмоқда. У буюк устозлари Карл Маркс ва Фридрих Энгельсдан йўргаклаб олган дунёни янги ҳаётга бошлади. Ишчи-деҳқонлар синфини жипслаштириб, уни ғоявий курашлар силсиласидан олиб ўтди. Янги босқичга кўтарди. Чирик тузум — капитализм илдизларига болта урди, жамиятни ўзгартирди. Россияда янги тузум ўрнатилди. Оппоқ тонг кулди, тенглик, озодлик қуёши балқди. Лекин ҳали бутун Россияда бўлгани каби қадимий Туркистон ўлкасида — Сир ва Аму бўйларида қора кўланка — контрреволюцион қора кучлар тагтомири билан қўпориб ташланмаганди. Кураш авжида эди. Коммунистик ташкилотларда баъзан оқимга қараб оғишлар, хатоликлар йўқ эмасди. Шароит ниҳоятда оғир эди. Туркистон ўлкасидаги партия ташкилотлари ишини мустаҳкамлаш, уларга ғамхўрлик қилиш, Совет ҳокимиятини мустаҳкамлаш — мақсадга эришиш учун маҳаллий миллатлар ўртасида коммунистик ғояларни тарғиб қилиш форма ва методларини уларга ўргатиш, ёрдам бериш давр тақозоси эди.

Туркистон коммунистларига ёрдам бериш ва уларни янги изга солиш хусусида 1919 йил 8 октябрида В. И. Ленининг ташаббуси билан Бутунроссия Марказий Ижроия Комитети Халқ Комиссарлари Совети қарор қабул қилди. Бу қарорга мувофиқ Г. И. Бокий, Ф. И. Голошчекин, В. В. Куйбишев, Я. Э. Рудзутак, М. В. Фрунзе, Ш. З. Элиавадан иборат РСФСР Бутунроссия Марказий Ижроия Комитети ва Халқ Комиссарлари Советининг комиссияси тузилди. Комиссия давлат ва партия органи ваколатларига эга эди. Унинг асосий вазифаси — Туркистон халқларининг Россия меҳнаткашлари билан иттифоқини мустаҳкамлаш, Совет ҳокимиятини мустаҳкамлаш, Туркистонда миллий сиёсатни амалга оширишда йўл қўйилган хатоларни тузатиш, партия ишини йўлга қўйишдан иборат эди.

Туркистонга Бутунроссия Марказий Ижроия Комитети ва РСФСР Халқ Комиссарлари Совети комиссиясининг юборилиши муносабати билан В. И. Ленин «Туркистондаги коммунист ўртоқларга» деган хат ёзди. Туркистон Компартияси ўлка комитети, ўлка мусулмонлар бюроси ва Туркистон Марказий Ижроия Комитети мажлиси Лениннинг хати билан танишиб ва комиссия Президиумининг бирлашган раиси Элиаванинг докладини тинглаб махсус резолюция қабул қилди. Резолюцияда таъкидланганидек, тарих бизга юклаган барча вазифаларни партиямизнинг Марказий Комитети ва III Интернационал кўрсатмаларига бўйсунган ҳолда бажарамиз, — деб қасамёд қилишганди.

Лениннинг ҳаётбахш мактуби 1919 йил 7-10 ноябрда «Известия ЦИК Туркреспублики» ва «Красний фронт» газеталарида биринчи марта эълон қилинди. Кўргазмада доҳийнинг мана шу муҳим мактуби ва ноёб ҳужжатлар фотонусхаси муносиб жой олган. В. И. Лениннинг «Туркистондаги коммунист ўртоқларга» мактуби Туркистон Коммунистик партияси V умумпартия ўлка конференциясида муҳокама қилинди. Конференция қатнашчилари қўйилган вазифаларни сидқидиллик билан бажариш ҳақида В. И. Ленинга махсус хат йўллашган. Мазкур жавоб мактубга Я. Э. Рудзутак, Ф. Голошчекин, Александров, Купер ва Гриднёв ўртоқлар имзо чекканлар. Бу мактубнинг фотонусхаси ҳамда Ленин йўлланмаси билан Туркистонга келган Коммунистик партия ва Совет давлати атоқли арбобларининг портретлари кўргазмадан жой олган.

Шунингдек, кўргазмада 1922 йил 22 июнда В. И. Ленин томонидан ёзилган. «РКП (б) Туркистон ўлка комитети вазифалари тўғрисида»ги масала юзасидан «РКП(б) Марказий Комитети Сиёсий бюросининг қарори лойиҳаси» ҳам ҳар бир кишининг диққат-эътиборини ўзига тортади, албатта. Бу ҳужжат буюк устознинг Ўрта Осиё республикалари меҳнаткашларига катта эътибор билан қараганлиги ва катта ғамхўрликлар қилганлигининг ёрқин намунасидир.

В. И. Ленин томонидан ёзилган бундай ҳужжатларнинг ҳар бири буюк бир тарих, Совет Шарқидаги республикалар партия ташкилотларини мустаҳкамлаш тўғрисида кўрсатилган катта ғамхўрликларининг ёрқин ифодасидир. Шу жиҳатдан Ўрта Осиё республикаларида амалга оширилган буюк ишлар бугунги дориламон ҳаёт «Туркистондаги коммунист ўртоқларга» мактубида қўйилган вазифаларни амалга оширишда қўлга киритилган катта муваффақиятлар буюк бурилиш йилларининг самарасидир.

Кўргазмада «Ленин — давримизнинг байроғи» деб аталган бўлим Ўзбекистонда социализм қурилиши учун бошланган кураш жабҳалари тасвирланган.

1929 йил. Бепоён Туркистон — Сибирь чўллари. Қаҳратон қиш. Теварак-атроф қор уюми билан қопланган. Одамлар қаҳратон қиш совуғини енгиб, чўл уйқусини бузмоқда. Кўз илғамас саҳро ва чўлларда икки қўшкокил пўлат из қурилиши намоён. Бу «Турксиб» қурилиши. Бу тарихий сурат республикамизда коллективлаштириш йилларида бошланган — Туркистон — Сибирь темир йўли қурилишини акс эттирувчи тарихий лавҳадир.

Мана бу сурат эса ўтмишда «чордевор» орасида тутқунликда яшаган, Октябрь революциясидан кейин ўз коллектив хўжалигининг эгаси бўлган бахтли ўзбек хотин-қизларининг тақдири ҳақида ҳикоя қилади. Ўтмишда пахта териш машинасининг нималигини билмаган ўзбек аёли 30-йилларда биринчи пахта териш машинаси рулини бошқармоқда. Унинг ёнидаги сурат эса 30-йилларда республикамизда ирригация қурилиши хусусида. Бундай фотосуратлар анчагина бор.

Совет ҳокимияти йилларида Ўзбекистон замонавий қудратли индустрияга, кўп тармоқли ва юксак даражада механизациялаштирилган қишлоқ хўжалигига, илғор фан ва маданиятга эга бўлган республикага айланди. Кўргазмадан муносиб ўрин олган фотосуратлар орасида КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси ўртоқ Л. И. Брежневнинг 1973 йили Тошкентда Ўзбекистон ССРга Халқлар дўстлиги орденини топширилишига бағишланган тантаналар акс эттирилган.

Музейга қўйилган ҳужжатлар буюк устоз В. И. Ленин иши, янги жамият ва келажак учун кураш самараларининг, Ленин даҳосининг, содиқ ленинчилар — Коммунистик партия ва давлат арбоблари амалга оширган улкан ишларнинг, ғоявий курашлар силсиласининг жуда катта тарихидир. Бу тарих саҳифаларида муаззам Ленин қалби уриб турибди. У коммунизм боғларига мағрур нигоҳ ташламоқда.

Ашурали АҲМЕДОВ.

Ҳусниддин ШАРИПОВ.

ИЛЬИЧ КОМИССАРЛАРИ

Биз, хушхонлар, янгроқ куй ила
Тирикларга тилаймиз иқбол,
Ёғдирамиз сўзлардан шуъла
Кўрмоқ учун инсонни хушҳол.

Лекин, ҳатто, ҳаволаган чоғ
Унутмаймиз зинҳор-базинҳор:
Бахт ҳақида гап чўзмай узоқ,
Ўша бахтни яратганлар бор!

Бунёд бўлмас асло-асло бахт
Сўлим соҳил, тут панасида.
Бунинг учун қалб ёқилур нақд
Инқилобнинг ўтхонасида.

Бу гулханни ёқмоғи қийин
Прометей ё бошқа биров.
Бу —
Энг ҳақгўй заҳматкаш —
Ленин
Нафасидан туғилган олов.
Унда пишиб бизнинг фикру ҳис,
Жўшар, ўхшаб оташ ирмоққа.
Ва тайёрдир ҳар бир коммунист
Ҳар мазлумни озод қилмоққа.

Шундан топди ўз бахтин Ватан,
Бизга эса бу пок эҳтирос.
Рудзутакдан, Элиавадан,
Фрунзедан бўлгандир мерос.

Яшасин, деб, меҳнаткаш мамнун.
Қўнмасин, деб, тупроққа ташвиш,
Биз уларнинг номидан ҳар кун
Қалбимизни қиламиз тафтиш.

Саф олдида боради ҳамон,
Орзудаги истиқбол сари,
Дунёдаги энг одил инсон —
Улуғ Ленин
комиссарлари.

САДОҚАТ

Улуғ устознинг Туркистон коммунистларига йўллаган мактубида баён қилинган қимматли фикрлар ҳар бир коммунистнинг бурчи ва масъулиятини оширишда жуда катта аҳамиятга эга бўлди.

Коммунистик партия белгилаган вазифаларни оғишмай амалга оширишда хўжалигимиз ёш коммунистлари зўр фаолият ва ташкилотчилик кўрсатмоқдалар.

Пахта ва бошқа қишлоқ хўжалик экинларидан мўл ҳосил етиштиришда, бу йил ҳам катта ишлар қилинди. Партия ташкилоти бир қатор сиёсий-тарбиявий, партиявий-ташкилий ишларни амалга оширди. Бу яхши самаралар берди. КПСС аъзоси Одамбой Асқаров бошлиқ бригада хўжалигимизда рекорд ҳосил етиштирди. 70 гектар майдоннинг ҳар гектаридан ҳозиргача 50 центнердан ошириб хирмон кўтарди. У ҳосилдорликни гектар бошига 60 центнердан оширишга азму қарор қилган. Ленин ордени кавалери Дўстжон Бобожонов бошлиқ бригада эса 45 центнердан ошириб ҳосил йиғиштириб олди.

К. РАЖАБОВ,
Хоразм область, Урганч районидаги Ленин номли колхоз партия комитетининг секретари.

СИРДАРЁЛИКЛАР ЙИЛЛИК ПАХТА ТАЙЁРЛАШ ПЛАНИНИ БАЖАРДИЛАР

СИРДАРЁ ХИРМОНИ

Сирдарё областининг азамат пахтакорлари ва механизаторлари, қўриқ воҳанинг барча меҳнаткашлари КПСС XXV съездининг тарихий қарорлари, КПСС Марказий Комитетининг июль ва ноябрь Пленумлари (1978 йил) қарорлари, КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси ўртоқ Л. И. Брежневнинг қимматли йўл-йўриқлари ва маслаҳатларини амалга ошира бориб, катта ғалабани қўлга киритдилар. Давлатга пахта сотиш халқ хўжалик плани шараф билан ошириб адо этилди. Ҳозирга қадар сирдарёликлар она-Ватан хирмонига 377 минг тоннадан зиёд «оқ олтин» етказиб беришди. Бу — областимиз тарихидаги энг юксак хирмон, дала заҳматкашларининг қаҳрамонона меҳнати самарасидир. Ватанга армуғон этилган ана шу ҳосилнинг 272 минг тоннадан кўпроғи техника ёрдамида йиғиштириб олинди. Ҳосилдорлик гектарига 25 центнерданга тўғри келди.

Областимиз деҳқонларининг бу улкан «оқ олтин» хирмонига маррага биринчилардан бўлиб етиб келган Ильич, Оқолтин, Комсомол ва Ховос районларининг меҳнаткашлари, айниқса, баракали ҳисса қўшдилар.

Азамат пахтакорларимизнинг бу йилги юксак хирмон учун олиб борган курашларини чинакам қаҳрамонликка ўхшатиш мумкин. Баҳорнинг серёғин ва серташвиш кунлари ҳамон деҳқонлар ёдидан кўтарилган эмас. Экиш-тикиш учун айни қулай пайтлар ҳисобланган апрель ойида атиги уч-тўрт кунгина ҳаво очиқ келди. Қолган пайтларда эса муттасил ёмғир ёғди. Оқибатда 98 минг гектар ердаги чигит қайта экилди, 21 минг гектар майдонга эса, ҳатто, учинчи бор уруғ ташлашга мажбур бўлдик.

Бу йилги мураккаб шароитда қишлоқ хўжалик мутахассисларининг ҳушёрлиги ҳамда тадбиркорлик билан иш олиб борганликларини таъкидлаб ўтсак арзийди. Улар ҳал қилувчи паллаларда тўғри йўлни танлай билдилар, пахтакор деҳқонларимизнинг энг яқин маслаҳатчиси ва чинакам маладкори бўлдилар. Натижада экинларга ишлов бериш, суғориш ва озиқлантириш, ҳашаротларга қарши кураш, ғўзаларни чеканка қилиш ҳамда сунъий равишда баргини тўктириш сингари муҳим агротехник тадбирлар ўз муддатида, сифатли қилиб ўтказилди. Буларнинг ҳаммаси ҳосилнинг ҳатто мураккаб шароитларда ҳам бирмунча барвақт етилишига замин яратди.

Маълумки, областимизда пахта етиштириш ва уни йиғиштириб олишдаги асосий меҳнат техника зиммасига юклатилган. Бу энг аввало механизаторларимиз, инженер-техник ходимларимиз зиммасига катта масъулият юклайди. Машина терими бошланиши арафасида барча колхоз ва совхозларда механизаторлар кўриги ўтказилди. Бу кўрикларда ҳар бир механик-ҳайдовчи махсус синовдан ўтказилди, комиссия томонидан берилган рухсатномага эга бўлган механизаторларгагина йиғим-теримда қатнашиш ҳуқуқи берилди. Шунингдек, ҳар бир терим агрегати, транспорт тракторлари, тележкалар ҳамда бошқа машина ва механизмлар пухта текширишдан ўтказилгандан кейингина пайкалга туширишга рухсат берилди. Областимиз далаларида бу йил 3700 тадан ортиқ терим машинаси, 113 та кўрак териш агрегатлари унумли ишлаб турди. Жами 10 минг нафардан ортиқ механизатор ғайрат кўрсатиб меҳнат қилди ва ҳозирда ҳам меҳнат қилмоқда. Йиғим-терим ипатоволиклар методида ташкил этилди. Шу мақсадда 311 та терим-транспорт отряди, 2760 та звено ташкил этилди. Уларнинг бетўхтов, унумли ишлашлари учун барча қулайликлар яратилди. Машина теримига бу йил ўтган йилдагидан анча барвақт киришдик. Натижада октябрь ойи давомида етиштирилган ҳосилнинг асосий қисмини техника ёрдамида йиғиштириб олишга муваффақ бўлдик. Бу йилги йиғим-терим юқори суръатда ташкил этилганини шу нарсадан ҳам кўриш мумкинки, сирдарёлик азамат пахтакорлар ва ғайратли механизаторлар октябрь ойи давомида Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми ва республика Министрлар Советининг кўчма Қизил байроғини икки маротаба қўлга киритишга эришдилар. Бу уюшқоқлик ҳамда фидокорлик самараси, ўзаро социалистик мусобақанинг юқори савияда ташкил этилгани натижасидир.

Пахтачилик учун ғоят мураккаб келган бу йилги шароитда областимизнинг қўриқ зонасига жойлашган Ильич ва Оқолтин районлари меҳнаткашлари катта меҳнат ғалабаларини қўлга киритдилар. Ильич райони пахтакорлари областда биринчи бўлиб маррага етишди. Мазкур район хўжаликларида ҳар қачонгидан ҳам мўл ҳосил етиштирилди. Ҳозирга қадар ильичликлар она-Ватанга пландаги 55100 тонна ўрнига 65 минг тоннага яқин пахта етказиб бериб, ўз зиммаларидаги оширилган социалистик мажбуриятларини ҳам ошириб адо этдилар. Районда техникадан самарали фойдаланиш соҳасида катта ютуқларга эришилаётганлиги янада қувонарлидир. Район механизаторлари йил мавсумда пландаги 45865 тонна ўрнига 51,5 минг тоннадан зиёд «оқ олтин»ни териб олдилар. Районда энг муваффақиятли йил ҳисобланган 1978 деҳқончилик йилидагига нисбатан ҳам 15 минг тонна кўп ҳосил етиштирилди. Бошқача қилиб айтганда, бир йилнинг ўзидаёқ ҳосилдорлик район бўйича гектар бошига 6—7 центнерданга ошди.

Оқолтин районининг пахтакорлари бу йил катта ғалабани қўлга киритдилар. Қўриқ район пахтакорларининг шу кунга қадар она-Ватан хирмонига топширган дурдоналари 80 минг тоннадан ошиб кетди.

Оқолтин районида пахтачиликни комплекс механизациялаш, деҳқончилик маданиятини юксалтириш соҳасида ўзига хос илғор тажриба мактаби яратилмоқда, эндиликда бу мактаб кўпчиликнинг диққат-эътиборини ўзига тортмоқда, кўпчилик томонидан ўрганилмоқда. Оқолтинлик механизаторларнинг бу йилги йиғим-теримда эришган ютуқлари мақтовга лойиқдир. Районда техника қудрати, механизаторлар ғайрати ва маҳорати туфайли 18 — 20 иш куни давомида йиллик план ортиғи билан адо этилди. Шу кунга қадар эса район пахтакорлари мамлакатга пландан ташқари 12 минг тоннадан зиёд қимматли хом ашё етказиб беришди.

Бу йилги мураккаб шароитларда Ховос, Комсомол районларининг меҳнаткашлари ҳам катта ғалабаларни қўлга киритдилар. Ховосликлар давлатга 31 минг тоннадан зиёд, Комсомол районининг пахтакорлари эса 28 минг тоннадан ортиқ «оқ олтин» етказиб бердилар. Комсомол районидаги «Коммунизм» колхози деҳқонлари областдаги колхозлар орасида биринчи бўлиб маррага етишди. Айни кунларда колхоз миришкорлари 36 центнерлик юксак хирмон учун қизғин курашмоқдалар.

Областимиз хирмонига Боёвут, Гулистон, Ворошилов ҳамда Сирдарё районларининг меҳнаткашлари ҳам ўзларининг муносиб ҳиссаларини қўшдилар. Мазкур районларнинг пахтакорлари йиллик план ва мажбуриятларини бажариш йўлида шу кеча-кундузда астойдил меҳнат қилмоқдалар. Йиғим-терим муваффақиятини таъминлашда Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми ва республика Министрлар Советининг Мурожаати, айниқса, катта роль ўйнади. Мурожаат областимизнинг барча партия ташкилотларида, меҳнат коллективлари, муассасалари ва ўқув юртларида муҳокама этилиб, конкрет тадбирлар белгиланди. Ҳозирги долзарб паллада ана шу режалар асосида қизғин иш олиб борилаётир.

Областимиз пахтакорлари бу йил она-Ватанга камида 400 минг тонна пахта ҳамда бошқа қишлоқ хўжалик ва чорвачилик маҳсулотларини етказиб бериш йўлида фидокорона иш олиб бормоқдалар.

Ҳозир барча жойларда йиғим-терим қизғин давом этмоқда. Етиштирилган ҳосилни нест-нобуд қилмай йиғиштириб олишда дала меҳнаткашларига шаҳарликлар, тошкентлик студентлар, ўқувчи-ёшлар яқиндан ёрдам бермоқдалар. Биз олдимизда турган улкан вазифаларни шараф билан адо этиш, мамлакатга бу йил ҳар қачонгидан ҳам кўп ва сифатли пахта ҳосилни армуғон этиш, йилни ҳар тарафлама муваффақиятли якунлаш учун бор имкониятларимизни ишга соламиз.

И. ҚЎЧҚОРОВ,
халқ депутатлари Сирдарё область Совети ижроия комитетининг раиси.

Туркистон коммунистларининг жавоб хати эса Ленин ғояларига садоқат намунаси бўлиб хизмат қилди.

В. И. Лениннинг бу хати Туркистон меҳнаткашларининг жанговар революцион руҳини оширди. 1920 йил августида РКП(б) Марказий Комитети Турккомиссия аъзоларидан РКП(б) Марказий Комитетининг Туркистон бюросини тузди. Туркбюро ўлка партия ташкилотларига раҳбарлик қилди. Кейинчалик, у ВКП(б) Марказий Комитетининг Ўрта Осиё бюросига айлантирилди.

Турккомиссия ва РКП(б) Марказий Комитети Туркбюроси Туркистонда Совет ҳокимиятини мустаҳкамлашда, ички контрреволюция ва ажнабий интервенцияни тормор қилишда, буюк давлат шовинизми ва маҳаллий буржуа миллатчилигига қарши курашда, босмачилик ва бошқа реакцион кучларни тормор қилишда, Туркистон ва Ўрта Осиёнинг бошқа республикаларида партия ва Совет органларини мустаҳкамлашда самарали иш олиб борди.

РСФСРнинг доимий мухтор органи — Турккомиссия фаолиятининг бошланиши Қизил Армиянинг граждан лар уруши фронтларидаги катта ғалабалари билан нишонланди. Оренбург фронти тугатилди, Фарғонадаги босмачилик ҳаракати талафотга учратилди. Закаспий ва Еттисувдаги оқгвардиячи босмачилар бандаларига ҳам қақшатқич зарба берилди.

Советлар мамлакати, шу жумладан, Ўзбекистонда Улуғ Октябрь социалистик революциясининг ғалабасини мустаҳкамлашда қўлга киритилган зафарлар Бухоро амирлиги ва Хива хонлиги меҳнаткашларига жиддий таъсир кўрсатди, хусусан, уларнинг революцион онглилигини оширди.

Меҳнаткаш халқ оммасининг қақшатқич зарбалари туфайли ва Қизил Армиянинг фаол ёрдамида 1920 йил февралида Хива хонлиги ағдарилди. Инглизлар ёрдамида Совет Туркистонига ҳужум қилиб, янги тузумни йўқ қилмоқчи бўлган Бухоро амирининг жирканч ҳаракатларига барҳам берилди. 1920 йил август ойида меҳнаткашлар оммаси Бухоро амирлигига қарши қўзғолон кўтардилар. Қўзғолончиларга ёрдам бериш учун, уларнинг илтимосига биноан машҳур пролетар саркардаси М. В. Фрунзе бошчилигидаги Қизил Армия ёрдамга келиб, Бухорони эгаллашда актив иштирок қилди.

В. И. Ленинга юборилган табрик телеграммасида М. В. Фрунзенинг зафарли юришлари кўрсатилиб, Регистон тепасида жаҳон революциясининг қизил байроғи ҳилпираб турибди, деб ёзилган эди.

Бу даврга келиб маҳаллий меҳнаткашларнинг синфий онги ва сиёсий активлиги кескин ўсди. Бунинг боиси шундаки, бир томондан меҳнаткашлар оммаси босмачиларга қарши курашда чиникди; иккинчи томондан Қизил Армия сафида маҳаллий миллат кўнгиллиларидан тузилган ўнлаб отрядлар душманларга қарши курашда чиникди. Совет ҳокимияти халқ ҳокимияти эканлигига ишонч ҳосил қилдилар. Рус меҳнаткашлари оммаси билан интернационал алоқалар, дўстлик муносабатлари кучайди.

Шу йилларда жамоат ташкилотлари ҳаётида ҳам катта ўзгаришлар содир бўлди. Туркистонда касаба союз ташкилотлари такомиллашди ва батамом расмийлашди, комсомол ташкилотлари, «Қўшчи» союзи тузилди. 1918 йилдан бошлаб маҳаллий тилларда газеталар чиқа бошлади, чунончи, «Иштирокиюн» («Коммунист») газетаси ўзбек тилида, Туркистон Компартияси Марказий Комитетининг органи сифатида чиқа бошлади. Маданий-оқартув муассасалари фаолияти ҳам жонланди. Ўқув юртлари ташкил бўла бошлади, маҳаллий миллат меҳнаткашлари саводсизлигини тугатиш ишлари авж олдирилди.

Ўлкадаги ижтимоий ва маданий ҳаётда муҳим воқеа — 1920 йил 7 сентябрь куни В. И. Ленин имзолаган декретга биноан Туркистон давлат университети (ҳозирги В. И. Ленин номидаги Тошкент давлат университети) ташкил топди. ТошДУ — Ўрта Осиё ва Қозоғистонда олий мактаблар ривожига асос солди.

Ана шу ғалабаларнинг энг муҳим асосларидан бири — улуғ рус халқининг оғаларча ёрдами натижасидир. Шу йиллари Туркистон АССР меҳнаткашларининг рус ва бошқа миллат оммаси билан дўстлиги ва ҳамкорлиги ўсди, ривожланди.

Ўлкада содир бўлган революцион-ўзгартирувчилик жараёни В. И. Ленин ва партия номи билан боғлиқдир. Уларнинг раҳбарлиги туфайли ленинча миллий сиёсат тантана қилди, социализм афзалликлари атрофлича намоён бўла бошлади.

КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси ўртоқ Л. И. Брежнев таъкидлаганидек: «Мамлакатимизда қайси миллатга мансублигидан қатъи назар синфий манфаатлар ва мақсадларнинг муштараклиги билан бирлашган меҳнат аҳлларининг буюк биродарлиги тузилиб, мустаҳкамланди, биз ҳақли равишда халқларнинг ленинча дўстлиги деб атаётган тарихда мисли кўрилмаган муносабатлар таркиб топди».

Улуғ доҳийнинг, бундан 60 йил аввал юборган «Туркистондаги коммунист ўртоқларга» хати ўзбек ва бошқа шарқ халқлари тарихида жуда катта, революцион ўзгартирувчилик аҳамиятига эга бўлди.

Ўтган давр ичида ўзбеклар ва Ўрта Осиёнинг бошқа халқлари ленинча миллий сиёсатнинг изчил амалга оширилиши туфайли, улуғ рус халқининг оғаларча ёрдами асосида, капиталистик тараққиётни четлаб, социализмга ўтдилар, социализм ва коммунизм қурилишида катта муваффақиятларни қўлга киритдилар. КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидат, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари ўртоқ Ш. Р. Рашидов таъкидлаганидек: ҳозирги Ўзбекистон, Ўрта Осиёнинг бошқа республикалари каби, социализмнинг Шарқдаги ёрқин машъалидир. Бизнинг давримизда озод ўзбек ва қорақалпоқ социалистик миллатлари барча совет халқлари билан бир сафда, баланд руҳ билан порлоқ келажак — коммунизм қурмоқдалар.

Ўзбекистон ССР — социализмнинг Шарқдаги машъали сифатида дунёда озодлик ҳаракатининг ривожига жуда катта таъсир кўрсатаётир. Социализмнинг енгилмас кучи ҳам ана шунда.

М. МУСАЕВ,
тарих фанлари доктори, профессор.

Ўзбекистонда Озарбайжон ССР адабиёти ва санъати декадасига қизғин тайёргарлик кўрилмоқда

✦ Озарбайжон ССРнинг пойтахти — Боку. С. М. Киров номли маданият ва истироҳат боғининг кўриниши.

✦ Озарбайжон давлат рақс ансамблининг чиқиши. Озарбайжон халқ рақсларидан «Ёшлик» ижро этилаётир.

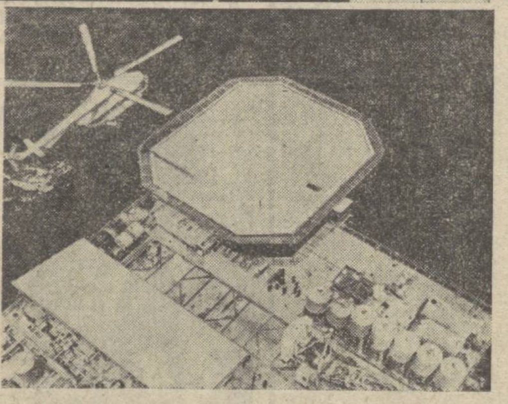

✦ И. Гусейнов бошлиқ нефтчилар бригадасида разведка ишлари осмондан туриб олиб борилмоқда.

В. Зуфаров, М. Чинуров ва Я. Халилов фотолари. ТАСС фотохроникаси.

КЎП БОЛАЛИ ОНАЛАРГА МУКОФОТЛАР

СССР Олий Совети Президиумининг 1979 йил 31 октябрдаги Фармонига биноан, Ўзбекистон ССРда истиқомат қилувчи ўн ва ундан ортиқ бола туғиб тарбиялаган кўп болали 1474 онага «Қаҳрамон она» фахрий унвони берилди, уларга «Қаҳрамон она» ордени ҳамда СССР Олий Совети Президиумининг ёрлиқлари топширилади. (ЎзТАГ).

Александр Никанорович СТУПНИКОВ

Чорвачиликнинг йирик мутахассисларидан бири, 1943 йилдан КПСС аъзоси, иттифоқ аҳамиятидаги шахсий пенсионер Александр Никанорович Ступников 15 ноябрда 67 ёшида вафот этди.

А. Н. Ступников меҳнат фаолиятини 1929 йили Оренбург областининг Орск шаҳрида электромонтёрликдан бошлади. У 1933 йилдан то умрининг охиригача Ўзбекистонда хўжалик, совет ва партия ишларида хизмат қилди. 1943 йилдан А. Н. Ступников республикада қатор раҳбар лавозимларда ишлади. У Сурхондарё область партия комитетида чорвачилик бўлими мудири, секретарь ўринбосари, Қашқадарё область партия комитетининг иккинчи секретари, Ўзбекистон ССР қишлоқ хўжалиги министрининг ўринбосари, Бухоро область ижроия комитети раисининг ўринбосари, Бухоро область партия комитети қишлоқ хўжалик бўлимининг мудири бўлиб ишлади. 1967—1975 йилларда Ўзбекистон ССР Министрлар Совети Меҳнат ресурсларидан фойдаланиш давлат комитети раисининг ўринбосари бўлиб ишлади. Сўнгги йилларда у Ўзбекистон ССР Қишлоқ хўжалиги министрлиги «Птицепром»ининг катта мутахассиси бўлиб ишлади. А. Н. Ступников қаерда ишламасин ҳамма жойда юксак партиявийликни, принципиалликни, ишни чуқур билишини кўрсатди. Икки марта Ўзбекистон ССР Олий Советига депутат ва Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети аъзолигига кандидат бўлиб сайланди.

А. Н. Ступниковнинг хизматларини Ватан юксак ҳукумат мукофотлари — Меҳнат Қизил Байроқ ордени, икки марта «Ҳурмат Белгиси» ордени, кўплаб медаллар, Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Фахрий ёрлиқлари билан тақдирлади. Унга «Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган чорвадор» фахрий унвони берилган эди.

Александр Никанорович Ступниковнинг ёрқин хотираси қалбимизда ҳамиша сақланиб қолади.

Бир группа ўртоқлари.

СЎЗ — МАРРАДАН ЎЗГАНЛАРГА

СЎНГГИ ЧАНОҚЛАРГАЧА

Республикамизда ҳамма пахтакор, деймиз. Чиндан ҳам шундай. Ҳозирги долзарб дамларда бутун куч ҳосилни сақлаб қолиш ва унинг ҳаммасини йиғиб-териб олиб, Ватан хирмонларига топширишга қаратилган. Бизнинг колхозимиз коллективи ҳам 5 миллион 700 минг тонналик Ўзбекистон пахта хирмонини бунёд этишда фаол қатнашаётган минг-минглаб баҳодирлар сафида бораётганлигимиздан беҳад хурсанд.

«Ватан биздан пахта теримида жасорат кўрсатишимизни кутмоқда. Вазият беҳад уюшқоқликни, жами кучимизни ишга солишни талаб қилмоқда. Бинобарин, қўлидан иш келадиган, этак тутишга қодир бўлган ҳар бир киши бугун «оқ олтин» теримчилари сафида туриши керак», — дейилади республика партия ва ҳукуматининг даъваткор Мурожаатида. Биз бу чақириққа қатъий амал қилмоқдамиз. Колхозимиздаги ишга яроқли ҳамма киши пахта йиғим-теримига сафарбар этилган. Далаларимизда 1700 киши унумли меҳнат қилаётир. Хўжалигимизда кўп минг килограммчилар ҳаракати кенг қулоч ёзган. Ҳанифа Муродова, Майрам Эралиева, Раҳима Раҳматуллина, Назира Мирзабоева, Дилфуза Самандарова сингари пешқадамлар ҳозиргача эл хирмонига 8—10 тоннадан пахта териб тўкишди. Ҳозирда ҳам бундай чевар теримчиларимиз ҳар куни 80—100 килограммдан дурдона теришаётир.

Шу қизғин паллада Р. Содиқов, А. Асроркулов, И. Сиддиқов, М. Султонов, С. Охунов, А. Омонов, М. Ҳалимбоев ўртоқлар бошлиқ звено ва бригадаларимиз мажбурият ҳисобига пахта топширмоқдалар. Бу пешқадам коллективларнинг улкан улушлари туфайли 700 гектар майдоннинг ҳар гектаридан 30 центнердан юқори сифатли пахта йиғиб-териб олишга эришдик. План бўйича 700 тонна «Ф-108» навли уруғлик пахта топширишимиз керак эди. Уни 850 тонна қилиб бажардик. Шундай қилиб, бу борадаги план 120 процентдан ошириб бажарилди.

Юқорида айтиб ўтилганидек, хўжалигимизда пахта йиғим-терими уюшқоқлик билан давом эттириляпти. Мақсадимиз — гектаридан камида 40 центнердан хирмон кўтаришдан иборат. Буни амалга оширишимизда бизга Янгийўл шаҳар озиқ-овқат техникумининг 650 ўқувчиси яхши ёрдам бермоқда. Техникумнинг А. Мамбетқулова, Г. Худойберганова, Ж. Бобоқулов, И. Сафаров сингари кўплаб талабалари ҳар куни 60—70 килограммга етказиб пахта териб беришяпти.

Пахта теримида қатнашаётган колхозчилар ва шаҳарлик ҳашарчилар учун яхши шарт-шароит яратиб бериш колхоз правлениеси ва партия ташкилотининг доимо диққат-эътиборида турибди. Зарур буюмлар билан савдо қилувчи битта кўчма дўкон, ўнта дала шийпонининг ҳаммасида эса сотувчисиз магазинлар ишлаб турибди. Иккита доимий ҳамда ўнта мавсумий болалар боғчаларида колхозчи оналарнинг 500 га яқин фарзанди тарбияланмоқда.

Колхозимизда пахта йиғим-терими кўнгилдагидек ўтказилмоқда, гектаридан 40 центнердан хирмон кўтаришдек юксак мажбуриятимизни бажарадиган кун тобора яқинлашмоқда.

М. МАРАИМОВ,
Янгийўл районидаги «Партия XXI съезди» колхози раиси, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони.

МАИШИЙ МАВЗУДА

ПАХТАКОРЛАРГА ҲАМКОРМИЗ

Сифат ва самарадорлик беш йиллигининг тўртинчи йилида Қашқа воҳасининг бободеҳқонлари она-Ватан хазинасига 600 минг тонна «оқ олтин» топширишга аҳд қилишган. Айни вақтда азамат пахтакорларимиз элу юрт олдида берган ваъдаларини тезроқ бажариш учун пахта йиғим-теримини қизғин олиб бормоқдалар. Бошқармамиз маиший хизмат ходимлари ҳам умумхалқ курашидан четда қолишаётгани йўқ. Коммунистик мўл-кўлчилик яратиш ишқида тер тўкаётган дала меҳнаткашларига намунали маиший хизмат кўрсатиш юксак бурчимиздир. Бу бурч ходимларимизни етиштирилган мўл ҳосилни нест-нобуд қилмай йиғиштириб олишга сафарбар этилган колхозчилар, совхоз ишчилари, механизаторлар, бугунги долзарб паллада пахтакор ҳисобланган барча меҳнаткашларга намунали хизмат кўрсатишга ундамоқда.

Айни пайтда воҳамиз шаҳар ва қишлоқларида 965 та маиший хизмат кўрсатиш точкаси ишлаб турибди. Кишиларнинг турмуш фаровонлиги ошган сайин уларнинг маиший хизмат турларига бўлган талаблари ҳам ортиб бормоқда. Ана шуни ҳисобга олиб, шу йилнинг ўзида қишлоқларда 60 та комплекс қабул пункти ишга туширилди. Бу хизмат точкалари орқали меҳнаткашларга юксак талаблар даражасида маиший хизмат кўрсатилмоқда. Шуни қувонч билан айтиш мумкинки, ўтган ойда область аҳолисига кўрсатилган ялпи маиший хизматнинг 70 проценти қишлоқ меҳнаткашларига тўғри келди. Бу даврда қишлоқ меҳнаткашларининг 4 миллион 476 минг сўмлик буюртмалари бажарилди.

Йиғим-терим мавсуми бошланиши олдидан бошқармамизга қарашли барча маиший хизмат кўрсатиш комбинатлари ва уйларининг коллективлари тадбирлар тузиб чиққан эди.

Хўжаликларда пахтакорлар меҳнатини енгиллаштириш мақсадида бошқармамизда маиший хизматнинг илғор усулларидан кенг фойдаланилмоқда. Мавжуд резерв ва имкониятлар ишга солинмоқда.

Ҳар бир хўжаликда ва тайёрлов пунктлари қошида буюртмалар қабул қилиш пунктлари ишлаб турибди. Бундан ташқари колхозчилар, совхозларнинг ишчилари ва ҳашарчиларга кўнгилдагидек хизмат кўрсатиш учун 20 та оператив группа ташкил этилди. Ҳар бир группада 3—4 тадан маиший хизмат ходими — сартарош, тикувчи, суратчи ва пойафзални ремонт қилиш усталари бор. Бу группаларнинг аъзолари график бўйича дала шийпонларида ва иш бошида бўлиб, пахтакорлардан қабул қилган буюртмаларни тез ва соз тайёрлаб бермоқдалар.

Бу йилги мавсумда биз пахтакорларга кийимларни кимёвий йўл билан тозалашда энг қулай усул — кўчма экспериментал машиналар билан хизмат кўрсатишни йўлга қўйдик. Бу усулнинг афзаллиги шундаки, қабул қилинган буюртмалар иш жойида ана шу экспериментал машина ёрдамида тез ва сифатли қилиб тозалаб берилаётир. Маиший хизматнинг бундай қулай формаларидан фойдаланаётганлигимиз пахтакорларнинг оғирини енгил қилмоқда.

Дала гвардиячиларига ҳамда теримчиларга кўнгилдагидек маиший хизмат кўрсатиш учун коллективимизнинг ҳар бир аъзоси ўзаро беллашиб ишламоқда. Мусобақа шартларининг бажарилиши вақти-вақтида якунланиб, ғолиблар моддий ва маънавий жиҳатдан рағбатлантириб борилаётир.

Бошқармамиз коллективи пахтакорларга намунали хизмат кўрсатиш билан бирга бевосита йиғим-терим ишларида қатнашмоқдалар. Барча маиший хизмат кўрсатиш комбинатлари ва уйларининг ходимлари шанба ва якшанба кунлари пахта далаларига чиқиб, етиштирилган ҳосилни тезроқ йиғиштириб олишда фаол қатнашмоқдалар.

Б. ҚАНОАТОВ,
Қашқадарё область аҳолига маиший хизмат кўрсатиш бошқармасининг бошлиғи.

МАЖБУРИЯТ ҲАМ БАЖАРИЛАДИ

Йиғим-терим ишлари 1 сентябрдан бошлаб авж олдириб юборилди. Теримчиларнинг сонини кўпайтириб, социалистик мусобақа ҳаракатини кенг қулоч ёздирдик. Ана шулар эвазига 15 октябрдаёқ ҳар гектар ердан 35 центнердан хирмон кўтарилди, она-Ватанга 245 тонна ингичка толали «оқ олтин» етказиб бериб, пахта тайёрлаш плани шараф билан бажарилди. Ҳосилнинг 45 проценти машиналарда териб олинди. Бунда илғор механизатор Тўлаган Жўраевнинг ҳиссаси катта бўлди. Кўп минг килограммчилар ҳаракатига қўшилиб ишлаётган Пардахол Файзиева, Шодигул Қурбонова, Зубайда Бекназарова, Жумагул Каримова сингари теримчиларимиз ҳам ҳозиргача 9—10 тоннадан пахта теришди. Ишчан хирмончилардан Жума Қурбонов, Мусо Ҳайитов, Тилов Омоновлар жонбозлик қилишди.

Ҳали далаларимизда ҳосил кўп. Биз ана шуларни ҳисобга олиб, республика партия ва ҳукуматининг Мурожаатига жавобан 70 гектар ернинг ҳар гектаридан 50 центнердан ҳосил кўтарамиз. Давлатга жами 350 тонна хом ашё тортиқ қилинади.

Ҳубажамол АБДУЛАКИМОВА,
Термиз районидаги «Қизил юлдуз» колхозининг бригада бошлиғи, СССР Олий Совети депутати.

ОЛАМДА НИМА ГАП

ЭРОН-АМЕРИКА МУНОСАБАТЛАРИ ХУСУСИДА

ВАШИНГТОН, (ТАСС). Америка—Эрон муносабатларининг кескинлашуви Оқ уйнинг диққат марказида турибди. Маъмуриятнинг мансабдор вакили айтган гапга қараганда, «ҳукумат шу проблема устида суткасига 24 соат ишламоқда».

Махсус чақирилган матбуот конференциясида АҚШ президенти Ж. Картер Эрон нефтини сотиб олиш тўхтатилганини эълон қилди. АҚШ энергетика министрига конгресс билан ҳамда федерал, маҳаллий маъмурларнинг ва штатлар маъмурларининг бошқа вакиллари билан, шунингдек саноат раҳбарлари билан биргаликда нефть истеъмол қилишни қисқартириш ҳамда янги вазият муносабати билан вужудга келган муаммоларни ҳал этиш мақсадида қўшимча чоралар ишлаб чиқиш тўғрисида кўрсатма берилди, деди у.

Маъмурият вакилларининг айтишича, Эрондан нефть сотиб олишнинг тўхтатилиши АҚШда бензин ва бошқа нефть маҳсулотларининг нархи янада кўтарилишига олиб бориши мумкин.

Оқ уйнинг расмий вакиллари гаровга олинган кишиларни озод қилиш учун Қўшма Штатларнинг ҳарбий куч ишлатиш эҳтимолини ҳали ҳам рад этмоқдалар. Аммо Америка матбуоти АҚШдаги ҳарбий тайёргарликлар кучайтирилаётганини хабар қилмоқда.

Масалан, Техас штатидаги Форт-Худ ҳарбий базасида Америка қўшинларининг «шошилинч сафарбарликка ҳозирлигини текшириш юзасидан» ҳарбий машқлар бошланди. «Дрэгон Тим XI» деган шартли ном билан ўтказилаётган мана шу маневрларнинг программасига мувофиқ АҚШ армиясининг турли базаларидаги бир неча минг ҳарбий хизматчи сафарбар этилмоқда, сўнгра улар Форт-Худ базасига тўпланиб, авиатранспорт самолётларида «танглик районига» юборилишига ҳозирлик кўрадилар. Машқларда «тез чора кўриш корпуси» деб аталган корпуснинг ҳарбий бўлинмалари қатнашмоқда.

ТЕҲРОН. (ТАСС). Маҳаллий телевидение Ислом Революцион Кенгашининг АҚШга Эрон нефтини экспорт қилишни тўхтатиш тўғрисидаги қарорни эълон қилди. Революцион Кенгаш аъзоси, миллий радио ва телевидениенинг бошқарувчи директори С. Готбзоданинг айтишича, бу қарор бир неча кун муқаддам қабул этилган эди.

У АҚШда Эронни иқтисодий яккалаб қўйиш тўғрисидаги дўқ-пўписалар эшитилаётганига тўхталиб, Вашингтон Кубани ана шундай қамал қилганини, аммо бу нарса улар кутган натижани бермаганини эслатиб ўтди. АҚШнинг хатти-ҳаракатлари Эрон халқининг империализмга қарши курашни давом эттириш йўлидаги азму қарорини бўшаштира олмайди, деб таъкидлади С. Готбзода.

Эрон ташқи ишлар министри вазифасини бажарувчи Бани Садр чет эл дипломатия ваколатхоналарининг бошлиқлари билан учрашувда бундай деди: Эрон — Америка танглигини бартараф қилиш учун АҚШ собиқ шоҳни бизга бериши, унинг Қўшма Штатларга олиб кетган жуда катта молиявий ва моддий маблағларни Эрон халқига қайтариши ҳамда мамлакатнинг ички ишларига аралашишни тўхтатиши керак. Бу — халқимизнинг қонуний ва ҳаққоний талабидир, деб таъкидлади у.

Теҳрон радиосининг хабар қилишича, Эрон Хавфсизлик Кенгашининг мажлисини чақиришни талаб қилди. БМТ Бош секретари К. Вальдхаймни номига юборилган очиқ хатда «Қўшма Штатлар уруш бошлашга ҳозирлик кўрмоқдалар» ва «Эроннинг хавфсизлиги ва бутун мана шу регионлаги тинчлик таҳлика остида қолди», деб таъкидланади.

ТЕЛЕТАЙП ЛЕНТАСИДАН

▲ **ВАРШАВА.** Ўзаро Иқтисодий Ёрдам Кенгашига аъзо бўлган мамлакатларнинг Польша пойтахтида очилган халқаро конференциясида химия ва целлюлоза-қоғоз саноати корхоналарида техника хавфсизлиги масалалари бош мавзу бўлади.

▲ **ДЕҲЛИ.** Ҳиндистоннинг Панжоб штатидаги Чандигарх, Амритсар, Жаландхар ва бошқа шаҳарларида нарх-навонинг ўсишига қарши оммавий намойишлар бўлиб ўтди. Намойишларда қатнашган ишчилар, хизматчилар, уй бекалари халқ оммасининг иқтисодий аҳволини яхшилаш борасида самарали чоралар кўрилишини талаб қилдилар.

▲ **МЕХИКО.** Бу ерда атроф муҳитни муҳофаза қилиш проблемалари юзасидан биринчи жаҳон конгресси очилди. Конгресс соғлиқни сақлаш жаҳон комитетининг ташаббуси билан ўтказилмоқда. (ТАСС).

ЯҚИН ВА ЎРТА ШАРҚ МАМЛАКАТЛАРИДА

КОБУЛ. Афғонистон Демократик Республикасида саводсизликка қарши кураш кампанияси давом этмоқда. Мамлакат шимолидаги Тахар вилоятидагина 650 та курс очилган. Бу курсларда 27 мингдан ортиқ киши хатсаводини чиқармоқда.

БАҒДОД. Мамлакат экономикасининг асосий тармоқларидан бири — Ироқ нефть тозалаш саноати тез суръатлар билан ривожланмоқда. Ироқнинг марказий қисми Байжидаги нефть тозалаш заводининг иккинчи навбати фойдаланишга топширилди.

ДАМАШҚ. Граждан авиацияси араб компанияларининг вакиллари Исроил босиб олган Қуддус аэропорти хизматидан фойдаланувчи барча авиакомпанияларга байкот эълон қилдилар. Граждан авиацияси араб мамлакатлариаро кенгашининг бу ерда ўтаётган 19-сессиясида қабул қилинган баёнотда араб мамлакатлари осмони ва аэропортлари шу қарорни бузувчи авиакомпанияларнинг самолётлари учун ёпиқ бўлади, дейилади.

АНҚАРА. Бу йил Туркияда чойдан 550 минг тонна — рекорд ҳосил олинди. Лекин чой тозалаш корхоналари етишмаётганлиги туфайли 90 минг тонна чой барги нобуд бўлди ва чойкорлар 1 миллиард Туркия лирасидан зиёд миқдорда катта зарар кўрдилар.

ИСТАМБУЛ. Бу ерда мусулмон мамлакатлари ахборот агентликларининг биринчи конференцияси бўлиб ўтди. Конференция иштирокчилари ахборот соҳасида мусулмон мамлакатлари ўртасида ҳамкорликни кенгайтиришга қарор қилдилар. (ТАСС).

Редактор М. ҚОРИЕВ.

РЕКЛАМА ва эълонлар

Театр

НАВОИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК КАТТА ТЕАТРИДА — 16/XI да **Спартак,** 17/XI да **Севилья сартароши,** 18/XI да **Борис Годунов** (12.00). **Оламнинг яратилиши** (19.00).

ҲАМЗА НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА — 16/XI да **Ғариблар,** 17/XI да **Уйланиш,** 18/XI да **Шошма, қуёш!**

МУҚИМИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ МУЗИКАЛИ ТЕАТРИДА — 16/XI да **Қўлга тушмаган ўғрими?** 17/XI да **Чоллар ва кампирлар,** 18/XI да **Чоллар ва кампирлар.**

Цирк

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА — **Совет цирки усталарининг хайрлашув гастроллари** (19.00).

●

Ғалабанинг 30 йиллиги номли

«АНДИЖАНИРМАШ» ЗАВОДИ

токарь ихтисосини ўргатиш учун

3—6 ОЙЛИК КУРСЛАРГА

ҚАБУЛ ЭЪЛОН ҚИЛАДИ

Ўқиш даврида ойига 62 сўмдан стипендия берилади ва шогирднинг фойдаланиш учун яроқли қилиб тайёрлаган маҳсулотига заводдаги норма ва баҳоларга мувофиқ иш ҳақи тўланади.

Ўқишни тугатганларнинг меҳнат ҳақи — ишбай-мукофотли. Оилалиларга навбати билан турар жой берилади. Ёлғиз кишилар ётоқхона билан таъминланадилар.

Мурожаат учун адрес: Андижон шаҳри, Саноат кўчаси, 245-уй.

Республика тармоқ ҳисоблаш маркази ва «Ташкентзаготлубпром» бирлашмаси коллективлари Ўзбекистон ССР Пахта тозалаш саноати министри В. У. Усмоновга отаси

Асқар УСМОНОВнинг

вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор қилади.

В. И. Ленин номидаги Тошкент давлат университети ректорати, партия комитети ва жамоат ташкилотлари ҳамда табиёт фанлари фалсафа кафедраси коллективи шу кафедра доценти Ў. Ж. Ҳайдаровга укаси

Руҳиддин ҚУТБИДДИНОВнинг

вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор қилади.

Ўзбекистон Театр жамияти ва Охунбобоев номидаги Республика ёш томошабинлар театри коллективлари Ўзбекистон ССР халқ артисти, республика театр жамиятининг аъзоси О. Толиповга онаси

Зулфия ТОЖИБОЕВАнинг

вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор қиладилар.

ТЕЛЕВИДЕНИЕ

БУГУН

МАРКАЗИЙ ТЕЛЕВИДЕНИЕНИНГ «ВОСТОК» ПРОГРАММАСИ

9.00 — Время. 9.20 — Гимнастика. 10.05 — Орленок. 10.50 — Учрашув жойини ўзгартиришнинг иложи йўқ. Бадиий фильм, 4-серия. 12.10 — Концерт. 12.35 — Ҳужжатли фильм. 13.05 ва 15.00 — Янгиликлар. 15.20 — Кинопрограмма. 16.10 — Музей ва кўргазма заллари бўйлаб. 16.40 — Машаққатли йил. 16.55 — Ўсмирлар ижоди. 17.25 — Қутбга экспедиция. 17.55 — Поэзия. 18.35 — Москва ва москваликлар. 19.05 — Ҳамма нарсани билишни истайман. 19.15 — Дунё воқеалари. 19.30 — Жасорат. 20.00 — Учрашув жойини ўзгартиришнинг иложи йўқ. Бадиий фильм 5-серия. 21.30 — Время. 22.05 — Футбол бўйича СССР чемпионати. «Динамо» (Тбилиси) — «Динамо» (Киев). Танаффус пайтида дунё воқеалари. 00.05 — Чет эл эстрадасининг куйлари ва оҳанглари.

ЎЗБЕКИСТОН ТЕЛЕВИДЕНИЕСИНИНГ ПРОГРАММАСИ

11.30 — Биологиядан ўқув кўрсатуви. 12.00 — Ўйлаб топ. 12.30 — Яшаш учун кураш ва табиий танлаш. 13.00 — Касблар ҳақида ҳикоялар. 13.30 — Назм ва наво. 14.15 — Мандат. Бадиий фильм. 18.20 — Болалар учун қўғирчоқ фильм. 18.30 — Инсон болаликдан бошланади. 19.00 — Футбол бўйича СССР чемпионати. «Пахтакор» — «Динамо» (Москва). Танаффус пайтида ахборот. 20.45 — Ахборот. 21.05 — Оламда нима гап? 21.30 — Время. 22.05 — Ҳамза юбилейи кечаси. (Москвадан трансляция вақтида ёзиб олинган).

ТОШКЕНТ ШАҲРИ ВА ТОШКЕНТ ОБЛАСТИ УЧУН

19.10—Болалар учун фильм-эртак. 20.10 — Янгиликлар. 20.30 — Қонун қўриқчилари.

РАДИО

БУГУН

БИРИНЧИ ПРОГРАММА. 8.30 — Ф. Баратова, Ф. Мамадалиев ва О. Отахонов куйлайди. 9.30 — Оммавий қўшиқлар. 12.10 — Гулла, яшна кўрик ўлка! 13.00 — Чорвадор бахти. 13.30 — Охундов номли Озарбайжон опера ва балет театри артистларининг концерти. 14.00 — Бугун — биз ҳаммамиз пахтакормиз. 18.30 — Саломатлик ҳақида лнги китоблар. 18.45 — Юность Узбекистана. 19.30 — Москва. Халқаро аҳвол: саволлар ва жавоблар. 20.15 — Футбол бўйича СССР чемпионати. «Пахтакор» — «Динамо» (Москва). 20.45 — Сўнгги ахборот. 21.00 — Кадрларни ғоявий чиниқтириш. 21.10 — Қишлоқ меҳнаткашларининг талабларига биноан концерт. 22.28 — Мирмухсин. Умид. Роман асосида радиопостановка.

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

Орган ЦК Компартии Узбекистана, Верховного Совета и Совета Министров Узбекской ССР

Редакция адреси: 700000, Тошкент—П, Ленин кўчаси, 41.

ТЕЛЕФОНЛАР: редактор — 33-65-45, 32-53-04, редактор ўринбосарлари — 33-06-83, 32-55-04, 33-44-55, 32-55-05, масъул секретарь — 33-79-14, 32-53-04, секретариат — 33-72-83, 32-53-06; БЎЛИМЛАР: партия турмуши — 33-34-69, 32-53-97, 32-57-19, марксизм-ленинизм назарияси пропагандаси — 32-55-70, халқаро ҳаёт — 32-54-18, саноат, транспорт ва капитал қурилиши — 33-47-80, 32-53-14, 32-54-09, қишлоқ хўжалиги — 33-76-04, 32-53-15, 32-53-70; адабиёт ва санъат — 33-20-36, 32-54-35, 32-55-16; совет қурилиши — 32-57-20; 32-54-26, фан, мактаб ва олий ўқув юртлари — 33-44-51, 32-57-21, 32-54-24, ахборот ва спорт — 33-14-24, 32-55-17, 32-54-26, 32-54-27, хатлар ва оммавий ишлар — 33-21-43, 33-35-53, 32-53-18, 32-53-20, 32-53-21, 32-54-13, иллюстрация — 32-57-22, коммунистик тарбия — 32-54-29, стенографистка — 33-73-43, 32-54-05, жамоатчилик қабулхонаси — 33-89-26, 32-52-26; эълонлар бўлими — 33-81-42; ОБЛАСТЬ МУХБИРЛАРИ: ҚҚАССР — 2-42-62; Тошкент — 32-53-20; Самарқанд — 5-19-71; Сирдарё — 2-09-70; Сурхондарё — 3-55-35; Хоразм — 5-51-24; Бухоро — 3-31-42; Қашқадарё — 61-35; Фарғона — 4-20-84; Наманган — 6-79-92; Андижон — 4-48-85; Жиззах — 31-66, Нашриёт диспетчери — 32-78-94. Нашриёт телефон станциясининг навбатчиси — 33-90-50.

Р. 02284. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг Меҳнат Қизил Байроқ орденли босмахонаси. Тошкент шаҳри. Индекс 64583. Е. — 263. 10 ¢